

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim

ul. Oleksiaka Wichury 3, 08-300 Sokołów Podlaski
tel.: 25 787 22 04, 25 781 71 30, fax.: 25 781 71 49
e-mail: sekretariat@pup.sokolowpodl.pl

Miasto Sokołów Podlaski

Gmina Bielany

Gmina Ceranów

Gmina Jabłonna Lacka

Miasto i Gmina
Kosów Lacki

Gmina Repki

Gmina Sabnie

Gmina Sokołów Podlaski

Gmina Sterdyń

**Informacja o stanie i strukturze bezrobocia
w powiecie sokołowskim w 2023 roku oraz działaniach
podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy
w Sokołowie Podlaskim w celu łagodzenia jego skutków**

Sokołów Podlaski, marzec 2024

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. BEZROBOCIE W POLSCE NA KONIEC ROKU 2023	5
2. BEZROBOCIE NA MAZOWSZU NA KONIEC ROKU 2023	7
3. STRUKTURA I POZIOM BEZROBOCIA W POWIECIE SOKOŁOWSKIM NA KONIEC ROKU 2023	9
3.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	9
3.2. BILANS BEZROBOCIA	11
3.3. STRUKTURA BEZROBOCIA	14
3.4. BEZROBOCIE W GMINACH	17
4. ZADANIA W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	20
4.1. POLITYKA RYNKU PRACY – PODSTAWOWE USŁUGI RYNKU PRACY	20
4.1.1. Pośrednictwo pracy	20
4.1.2. Zatrudnianie cudzoziemców	22
4.1.3. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa	25
4.1.4. Organizacja szkoleń	27
4.1.5. Studia podyplomowe	28
4.2. INSTRUMENTY RYNKU PRACY	29
5. PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	36
5.1. PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PLUS	36
5.2. PROJEKTY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY I REZERWY FUNDUSZU PRACY	36
5.3. POZOSTAŁE PROGRAMY	37
6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2022 R. O POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA	50
7. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW Z FUNDUSZU PRACY, EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS+) ORAZ ZE ŚRODKÓW REZERWY FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA I ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA	51
8. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY	54
9. OBSŁUGA FORMALNA KLIENTÓW	55
10. DZIAŁANIA PROMUJĄCE USŁUGI ŚWIADCZONE PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W SOKOŁOWIE PODLASKIM	58
PODSUMOWANIE	63

WSTĘP

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizował cele polityki społecznej w zakresie tworzenia miejsc pracy i ograniczenia bezrobocia.

Wzrost zatrudnienia jest warunkiem wzrostu gospodarczego i poprawy poziomu życia społeczeństwa. Dlatego tworzenie miejsc pracy i ograniczenie bezrobocia zajmują centralne miejsce w polityce samorządu powiatowego, który stwarza warunki zachęcające osoby bezrobotne i przedsiębiorców do właściwego funkcjonowania na rynku pracy, między innymi poprzez realizację programów przeciwdziałania bezrobociu.

Tworzenie miejsc pracy i wzrost zatrudnienia nie są tylko zależne od elastyczności rynku pracy, ale głównie od mikroekonomicznej, regionalnej i lokalnej polityki społeczno-gospodarczej, których wpływ mają partnerzy społeczni: samorządy lokalne, pracodawcy, organizacje pozarządowe, związki zawodowe oraz instytucje i organizacje działające na rzecz lokalnego społeczeństwa w obszarze edukacji (w tym edukacji ustawicznej), bezpieczeństwa socjalnego, zdrowia, gospodarki ekonomicznej.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w dużej mierze koncentrowały się na aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, które przy stosunkowo niskim bezrobociu stanowiły znaczny odsetek pozostających w rejestrach bezrobotnych tutejszego urzędu. Przy dynamicznie zmieniającym się rynku pracy i stale rosnących potrzebach pracodawców przywracanie na rynek pracy tej grupy stanowi dla urzędów pracy duże wyzwanie.

Działania podejmowane przez Urząd miały na celu poprawę sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy, pomoc pracodawcom w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy, wsparcie w tworzeniu nowych miejsc pracy, podnoszeniu kwalifikacji pracowników oraz pracodawców i ukierunkowane były w szczególności na:

- realizację przedsięwzięć zmierzających do promocji zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom,
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- współpracę z partnerami rynku pracy, organizacjami, instytucjami, jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie promocji zatrudnienia,
- monitorowanie lokalnego rynku pracy w celu doskonalenia jakości świadczonych usług,
- organizowanie i finansowanie programów rynku pracy,
- realizowanie zadań z zakresu udziału w sieci EURES,
- prowadzenie kampanii promocyjnej informującej o działalności i usługach świadczonych przez Urząd,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników Urzędu przede wszystkim w ramach szkoleń.

Oprócz działań aktywizacyjnych Urząd realizował cel osłonowy poprzez wypłaty zasiłków dla bezrobotnych, zapewnienie dostępności świadczeń opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz realizował zadania związane z zatrudnianiem cudzoziemców na terytorium RP. Bardzo cenimy sobie efektywną współpracę z pracodawcami, gdyż to oni tworzą miejsca pracy. Pracujemy nad budowaniem pozytywnego wizerunku Urzędu, gdyż nie chcemy być postrzegany jako instytucja wypłacająca zasiłki dla osób bezrobotnych i oferująca mało atrakcyjne oferty pracy. Chcemy być partnerem dla biznesu, kreatywnym Urzędem otwartym na innowacyjne rozwiązania wspierającym bezrobotnych i pracodawców.

Urząd podejmował szereg działań i inicjatyw wzmocniających lokalną sferę zatrudnienia i przedsiębiorczości. Skalę i rozmiar działań Urzędu na lokalnym rynku pracy w ramach realizowanej polityki rynku pracy w 2023 r. przedstawiają dane zawarte w niniejszym sprawozdaniu. Sprawozdanie stanowi podsumowanie prac Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim prowadzonych w ramach i zgodnie z metodologią opartą o sprawozdanie o rynku pracy MRiPS - 01, wynikających z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (tj.: Dz.U z 2023 r., poz. 773). Wzbogacone zostało o wnioski i komentarze pracowników urzędu oraz o dane pozyskane z wiarygodnych, publicznie dostępnych źródeł danych. Jego celem jest podsumowanie zdarzeń, zjawisk i aktywności na sokołowskim rynku pracy, które miały miejsce w 2023 roku.

1. BEZROBOCIE W POLSCE NA KONIEC ROKU 2023

Według danych GUS rok 2023 rozpoczął się ze stopą bezrobocia na poziomie 5,5%. Pierwszy spadek zanotowany został w marcu, kiedy wskaźnik wynosił 5,4%, a następnie systematycznie malał, aż do czerwca – 5,0% i do listopada utrzymał się na tym samym poziomie. W grudniu nastąpił niewielki wzrost bezrobocia, wobec czego 2023 rok został zamknięty z wynikiem 5,1%.

Wciąż jesteśmy natomiast z bezrobociem niżej niż rok temu – w grudniu 2022 roku stopa bezrobocia wynosiła 5,2%, a w urzędach pracy zarejestrowanych było ponad 812 tys. osób (wobec około 788 tys. w 2023). Nigdy wcześniej po 1990 roku bezrobocie rejestrowane w Polsce na koniec roku nie było niższe – zarówno procentowo, jak i pod względem liczby osób zarejestrowanych.

W grudniu 2023 roku stopa bezrobocia wzrosła w 14 województwach w porównaniu do listopada i zależnie od regionu wahała się od 0,1 p. proc. do 0,3 p. proc. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano w województwach podkarpackim (8,6%), warmińsko-mazurskim (8,3%) i świętokrzyskim (7,8%), natomiast najniższe – w wielkopolskim (3%), śląskim (3,6%) oraz mazowieckim (4,1%). W skali roku stopa bezrobocia spadła we wszystkich województwach – najbardziej w lubelskim i warmińsko-mazurskim (o 0,9 p. proc.) – najmniej w wielkopolskim (o 0,1 p. proc.)

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2023 roku wynosiła 788,2 tys. Miesiąc wcześniej było ich 773,4 tys., wzrost zatem wyniósł 1,91%. W porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 24,1 tys., co stanowi 2,97%.

Najwięcej osób bezrobotnych odnotowano w województwie mazowieckim (110,5 tys.), a najmniej – w województwie lubuskim (15,4 tys.).

W grudniu 2023 roku liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 101,1 tys. wobec 104,7 tys. w listopadzie i 113,0 tys. w grudniu roku 2022. Jednocześnie w grudniu z rejestrów bezrobocia wyrejestrowano 86,3 tys. osób wobec 101,7 tys. w listopadzie oraz 100,9 tys. w grudniu roku 2022.

Ofert pracy pojawiło się na przestrzeni grudnia 68 018 wobec 76 696 w listopadzie i 67 139 przed dwunastoma miesiącami. Najwięcej wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszono w województwach: mazowieckim, śląskim i dolnośląskim, a najmniej – w świętokrzyskim i podlaskim.

Stabilną sytuację na rynku pracy ilustrują też inne wskaźniki. W czwartym kwartale 2023 roku liczony według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-89 lat wyniósł 58,9%. Wskaźnik ten był wyższy niż w 3 kwartale 2023 r. (o 0,4 p. proc.), podobnie jak i w 4 kwartale 2022 r. (o 0,2 p. proc.). Wśród mężczyzn współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 66,0%, a wśród kobiet 52,3%. Współczynnik aktywności zawodowej ustalany jest zgodnie ze standardami przyjętym i przez Międzynarodową Organizację Pracy i Eurostat. Jest to procentowy udział osób aktywnych zawodowo (do których zalicza się zarówno osoby zatrudnione jak i osoby bezrobotne) w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym.

Osoby pracujące stanowiły w 4 kwartale 2023 r. 57,1% ludności w wieku 15-89 lat. Wskaźnik zatrudnienia nieznacznie wzrósł zarówno w porównaniu z 3 kwartałem 2023 r. (o 0,2 p. proc.), jaki w stosunku do 4 kwartału 2022 r. (o 0,1 p. proc.). Wskaźnik ten był wyższy w zbiorowości mężczyzn (64,0%) niż kobiet (50,6%).

Osoby bezrobotne stanowiły w 4 kwartale 2023 r. 3,1% ludności aktywnej zawodowo w wieku 15-89 lat. Natężenie bezrobocia (mierzone stopą bezrobocia) zwiększyło się w porównaniu z poprzednim kwartałem o 0,4 p. proc., a także w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. – o 0,2 p. proc. Stopa bezrobocia była niższa wśród mężczyzn niż kobiet (odpowiednio 2,9% wobec 3,2%).

Osoby biernie zawodowo stanowiły w 4 kwartale 2023 r. 41,1% ogółu ludności w wieku 15-89 lat. Odsetek ten kształtował się na niższym poziomie w porównaniu z poprzednim kwartałem (spadek o 0,4 p. proc.), jak i w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r. (spadek o 0,2 p. proc.).

Według Europejskiego Urzędu Statystycznego stopa bezrobocia w strefie euro w grudniu 2023 roku wyniosła 6,4% i pozostała na tym samym poziomie co w listopadzie ub.r. Na niezmiennym poziomie pozostała również średnia stopa bezrobocia w UE (5,9%).

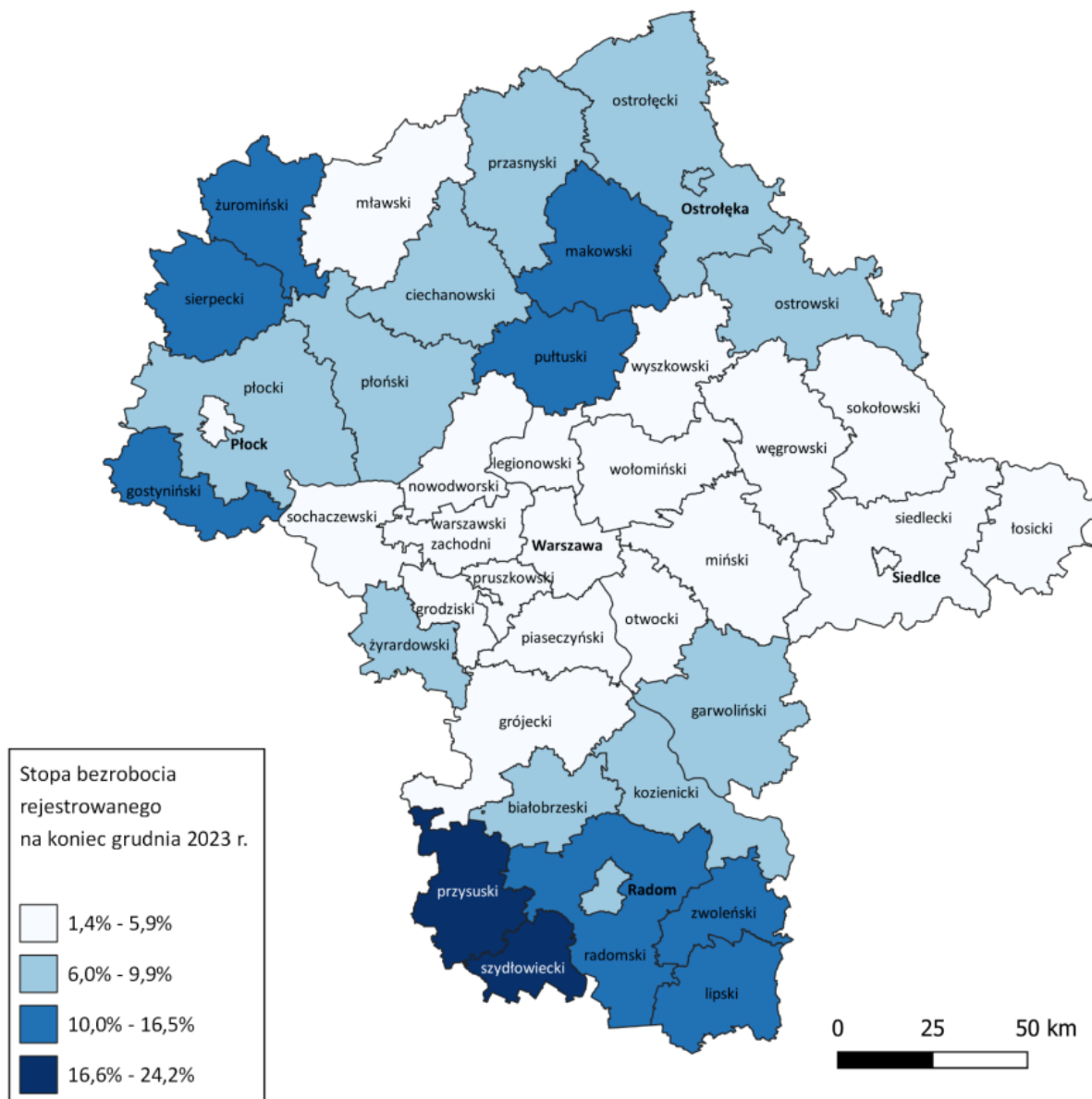
Pod koniec 2023 roku Polska była drugim krajem z najniższą stopą bezrobocia w UE, która w grudniu – zgodnie z metodologią Eurostatu – wyniosła 2,7%. Oznacza to nieznaczny spadek bezrobocia względem listopada ub.r. (2,8%). Lepszy wynik odnotowała tylko Malta (2,4%). Na trzecim miejscu znalazły się Czechy (2,8 %). Najwyższe bezrobocie na poziomie 11,7% odnotowano w grudniu ub.r. Hiszpanii.

2. BEZROBOCIE NA MAZOWSZU NA KONIEC ROKU 2023

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2023 roku wyniosła 4,1% i była niższa niż w kraju (5,1%). W skali roku zmniejszyła się o 0,2 p. proc., a w skali miesiąca nie zmieniła się.

W województwie utrzymało się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia nadal należały sztydlowiecki (24,2% wobec 24,6% w grudniu 2022 r.), przysuski (18,8% wobec 19,7%), radomski (16,5% wobec 16,4%), a o najniższej – m.st. Warszawa (1,4% wobec 1,5%), warszawski zachodni (1,6% wobec 1,6%) i pruszkowski (2,1% wobec 2,2%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów na koniec grudnia 2023 r. (Źródło: GUS).

W porównaniu z grudniem 2022 r. stopa bezrobocia zmniejszyła się w 27 z 42 powiatów. Największy spadek zanotowano w powiatach żuromińskim (o 1,2 p. proc.), płockim (o 1,0 p. proc.) oraz garwolińskim i przysuskim (po 0,9 p. proc.). Wzrost w granicach 0,1–0,3 p. proc. wystąpił w 9 powiatach, a w 6 powiatach nie zanotowano zmian.

W stosunku do listopada 2023 r. spadek stopy bezrobocia o 0,1 p. proc. wystąpił w 7 powiatach. Wzrost wynoszący 0,1–0,8 p. proc. zanotowano w 25 powiatach, a w 10 stopa bezrobocia nie zmieniła się.

W końcu grudnia 2023 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 110 526 osób i w skali roku zmniejszyła się o 5 994 osoby (tj. o 5,1%), a w skali miesiąca zwiększyła się 652 osoby (tj. o 0,6%). Kobiety stanowiły 49,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 50,6%).

Największa liczba bezrobotnych wystąpiła w miastach: Warszawa – 18 188 osób, Radom – 7 890 osób i Płock – 3 172 osoby oraz w powiatach: radomskim – 7 458 osób, wołomińskim – 4 885 osób i garwolińskim – 3 383 osoby. Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w powiecie łosickim – 568 osób.

W grudniu 2023 roku w urzędach pracy zarejestrowano 12 008 osób bezrobotnych, tj. mniej o 15,4% niż przed rokiem i o 5,5% niż przed miesiącem. Wśród osób nowo zarejestrowanych 81,3% stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (przed rokiem 82,2%). Udział osób dotychczas niepracujących wyniósł 15,0% (spadek o 3,9 p. proc. w skali roku), osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy było 3,8% (bez zmian). Spośród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 44,6% mieszkało na wsi (spadek o 0,6 p. proc.). Absolwenci stanowili 6,4% nowo zarejestrowanych bezrobotnych (spadek o 1,2 p. proc.).

W grudniu 2023 roku z ewidencji bezrobotnych skreślono 11 356 osób, tj. mniej o 15,8% niż przed rokiem i o 13,4% niż przed miesiącem. Z powodu podjęcia pracy z rejestru bezrobotnych wyłączono 6 789 osób (mniej o 14,0% niż przed rokiem). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w skali roku o 1,2 p. proc. i wyniósł 59,8%. Zwiększył się również odsetek osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawców (o 0,4 p. proc. do 3,5%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,2 p. proc. do 0,7%). Zmniejszył się natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,8 p. proc. do 21,1%). Odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego nie zmienił się i wyniósł 4,8% (543 osoby).

W końcu grudnia 2023 roku bez prawa do zasiłku pozostawało 93,8 tys. osób bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 84,8% (spadek o 1,2 p. proc. w skali roku).

Na koniec badanego miesiąca wśród bezrobotnych zarejestrowanych 57 191 tj. 52% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Liczba bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia wyniosła 24 578, co stanowiło 22% ogółu bezrobotnych (w tym osoby w wieku poniżej 25 roku życia stanowiły 11% - 12 666 osób). Osób w wieku powyżej 50 roku życia było 30 422 (28%). Ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 672 bezrobotnych, tj. 1% ogólnej ich liczby. Osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia było 15 336 (tj. 14% ogółu bezrobotnych), a posiadających dziecko z niepełnosprawnością w wieku do 18 roku życia – 240 osób. Liczba osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami wyniosła 6 542 (tj. 6%).

W grudniu 2023 roku do urzędów pracy zgłoszono 14 292 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. więcej o 17,2% niż przed rokiem i mniej o 11,5% niż przed miesiącem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 20 osób bezrobotnych (przed rokiem 28). Większość zgłoszonych miejsc pracy to oferty pracy niesubsydiowanej (13 696 miejsc; 95,8%).

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu grudnia 2023 r. 37 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 9,4 tys. pracowników (przed rokiem odpowiednio 53 zakłady – 9,8 tys. pracowników).

3. STRUKTURA I POZIOM BEZROBOCIA W POWIECIE SOKOŁOWSKIM NA KONIEC ROKU 2023

3.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

Bezrobocie jest ogólnym zjawiskiem o charakterze społecznym. Polega na tym, że ludzie w wieku produkcyjnym, zdolni i chętni do wykonywania pracy zarobkowej nie znajdują dla siebie zatrudnienia. Pozostawanie bez pracy to szczególnie trudny czas, nie tylko z uwagi na aspekt finansowy, ale także psychologiczny i społeczny. Podjęcie pracy daje możliwość samorealizacji, rozwoju, poczucia bezpieczeństwa i przynależności, poprawia samoocenę.

Poniższa analiza danych statystycznych przedstawia zmiany, jakie dokonują się w tym obszarze na terenie powiatu sokołowskiego.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim według stanu na koniec grudnia 2023 roku wynosiła 1 032 osoby. W stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, kiedy to liczba bezrobotnych wynosiła 1 153 osoby, poziom bezrobocia w powiecie sokołowskim zmniejszył się o 121 osób, natomiast w porównaniu do 2020 roku zmniejszył się o 401 osób.

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia zmiany poziomu bezrobocia jakie zanotowano na terenie powiatu sokołowskiego w latach 2014 – 2023, dla porównania z poziomem w województwie mazowieckim oraz w Polsce.

Zmiana poziomu bezrobocia w latach 2014 – 2023

	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Powiat sokołowski	2 662	2 251	1 935	1 543	1 326	1 282	1 433	1 197	1 153	1 032
Mazowsze	249 777	216 527	188 910	154 068	136 545	123 208	146 375	129 248	116 500	110 500
Polska	1 825 180	1 564 200	1 335 200	1 081 700	968 900	866 400	1 046 400	895 200	812 300	788 200

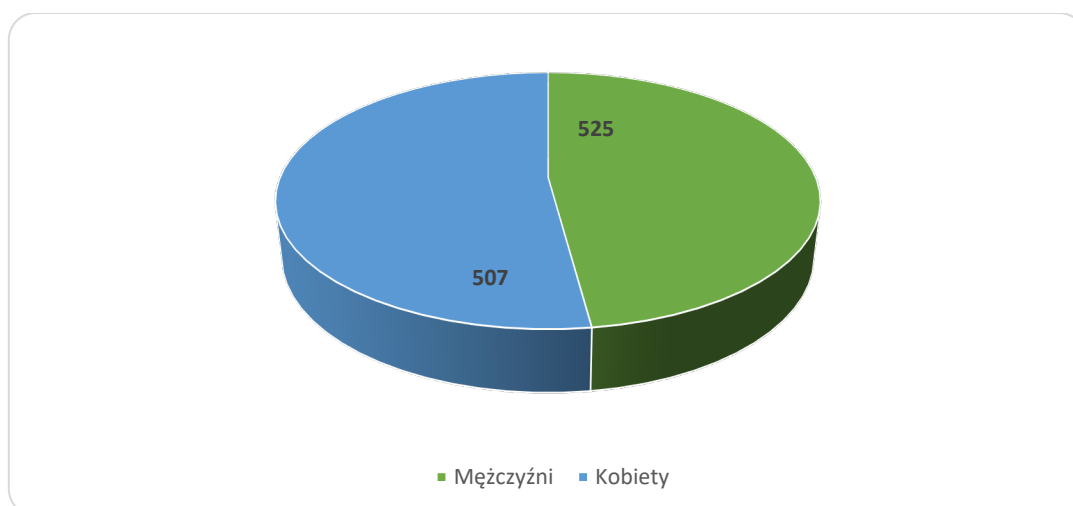
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Z powyższego zestawienia wynika, że na przestrzeni ostatnich lat poziom bezrobocia zarówno w powiecie sokołowskim jak i na Mazowszu i w kraju uległ wyraźnemu spadkowi. W powiecie sokołowskim w stosunku do roku 2014 odnotowano spadek o 1 630 osób.

W odróżnieniu od lat poprzednich w 2023 roku odnotowano przewagę bezrobotnych mężczyzn w ogólnej populacji zarejestrowanych osób bezrobotnych, co obrazuje poniższy wykres.

Na koniec grudnia 2023 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim zarejestrowanych było 507 kobiet. Odsetek bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 49,0 %. Oznacza to, że w stosunku do 2022 roku liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 94 osoby.

Struktura bezrobotnych wg płci – stan na 31.12.2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Liczba bezrobotnych na koniec 2022 roku oraz w poszczególnych miesiącach 2023 roku

Miesiąc	Liczba bezrobotnych ogółem	Przyrost lub spadek poziomu bezrobocia w stosunku do poprzedniego miesiąca	
		w liczbach	w %
Grudzień 2022	1153	x	x
Styczeń 2023	1192	+ 39	+3,4%
Luty 2023	1155	- 37	-3,1%
Marzec 2023	1089	- 66	- 5,7%
Kwiecień 2023	1028	- 61	- 5,6%
Maj 2023	1013	- 15	- 1,5%
Czerwiec 2023	996	- 17	- 1,7%
Lipiec 2023	986	- 10	- 1,0%
Sierpień 2023	989	+ 3	+ 0,3%
Wrzesień 2023	1014	+ 25	+ 2,5%
Październik 2023	995	- 19	- 1,9%
Listopad 2023	1004	+ 9	+0,9%
Grudzień 2023	1032	+ 28	+ 2,8%

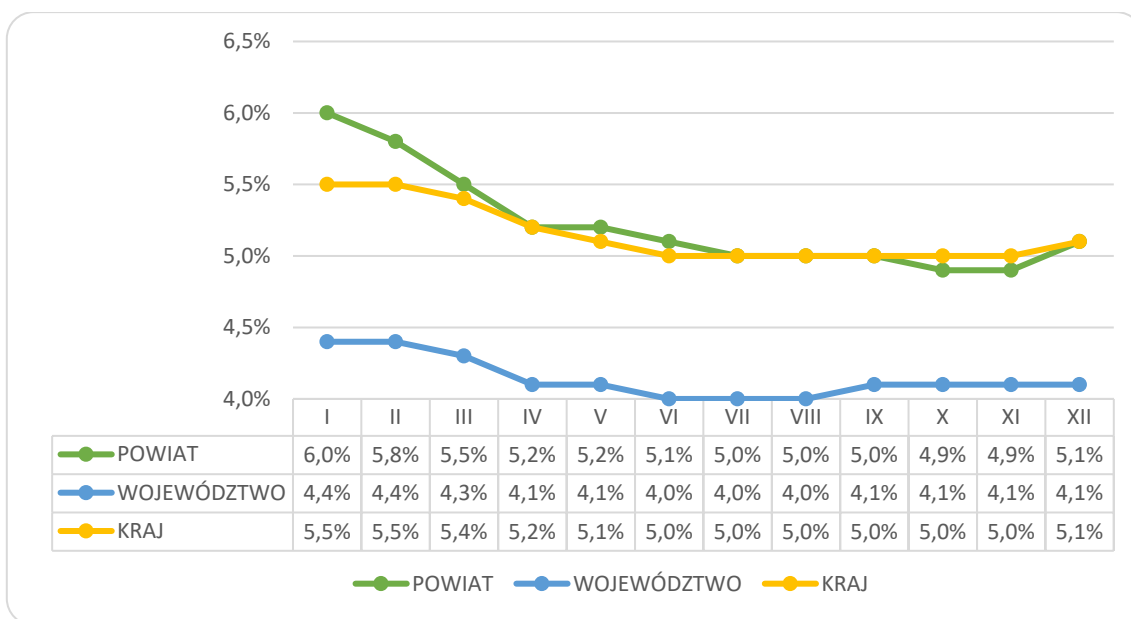
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Analizując dane dotyczące kształtowania się liczby osób bezrobotnych zauważamy, iż praktycznie przez większość roku 2023 następował spadek poziomu bezrobocia.

Syntetycznym miernikiem poziomu bezrobocia jest podawana w procentach stopa bezrobocia, obliczana jako stosunek liczby zarejestrowanych do liczby osób aktywnych zawodowo. Wskaźnik ten stosowany jest w badaniach bezrobocia rejestrowanego w urzędach pracy.

Stopa bezrobocia w powiecie sokołowskim na koniec roku 2023 wyniosła 5,1 %. Była wyższa 1 punkt procentowy jak w województwie mazowieckim, oraz taka sama jak stopa bezrobocia w skali ogólnokrajowej. W stosunku do stopy bezrobocia w analogicznym okresie roku ubiegłego stopa bezrobocia w powiecie sokołowskim zmalała o 0,7 punktu procentowego.

Stopa bezrobocia w ujęciu miesięcznym w 2023 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Z analizy danych wynika, że najlepsza sytuacja w 2023 roku była w miesiącu październiku i listopadzie, kiedy stopa bezrobocia wynosiła 4,9% przy odpowiednio 995 i 1 004 osobach bezrobotnych. W porównaniu do roku 2022 stopa bezrobocia w każdym miesiącu 2023 r. była niższa.

3.2. BILANS BEZROBOCIA

Stan płynności poziomu bezrobocia zależy od dwóch czynników: napływu, czyli osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie (tzn. osoby nowo zarejestrowane) oraz odpływu czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym czasie (tzn. osoby wyrejestrowane). Jeżeli w pewnym okresie czasu napływ osób do bezrobocia przewyższa odpływ to wówczas mamy do czynienia z przyrostem bezrobocia, gdy sytuacja jest odwrotna – ze zmniejszaniem się bezrobocia.

W okresie 12 miesięcy 2023 roku do rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim napłynęło łącznie 1 657 osób, które uzyskały status osoby bezrobotnej. Udział kobiet w tej grupie kształtował się na poziomie 47,4% (786 kobiet). Do dnia rejestracji 379 osób rejestrujących się, nigdy nie pracowało zawodowo, tj. 22,9% ogółu napływu.

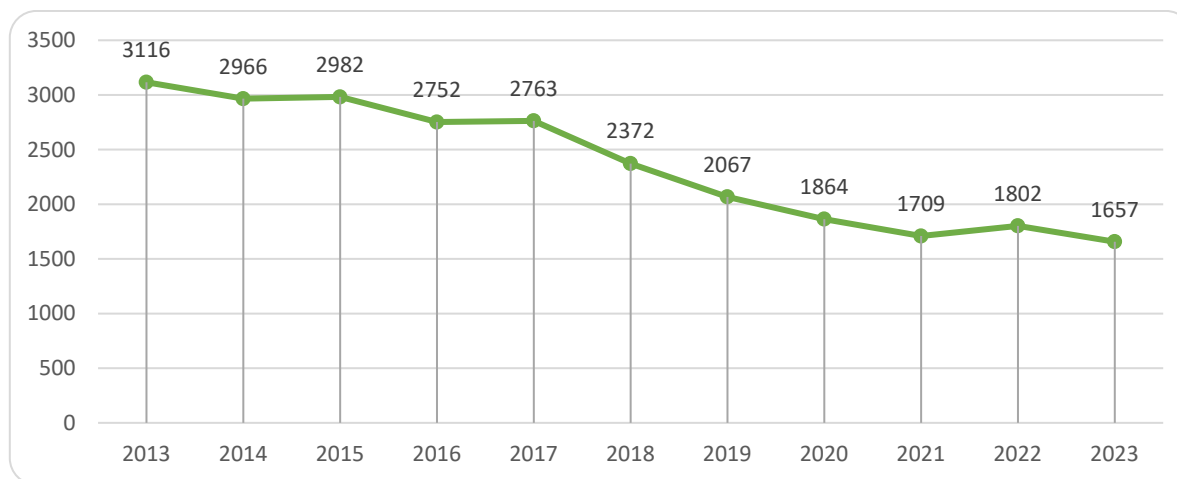
Najwięcej bezrobotnych tradycyjnie zarejestrowało się w miesiącu styczniu (173 osoby) i wrześniu (167 osób). Najmniej rejestracji wystąpiło w kwietniu (103 osoby), w czerwcu (109 osób) oraz w maju (123 osoby).

NAPŁYW				
Miesiąc	Ogółem bezrobotni	Po raz pierwszy	Po raz kolejny	w tym z prawem do zasiłku
styczeń	173	40	133	53
luty	136	20	116	26
marzec	124	24	100	30
kwiecień	103	20	83	28
maj	123	30	93	34
czerwiec	109	27	82	26
lipiec	135	30	105	30
sierpień	134	36	98	23
wrzesień	167	50	117	31
październik	161	53	108	47
listopad	150	28	122	33
grudzień	142	26	116	30
RAZEM	1657	384	1273	391

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Analizując napływ osób bezrobotnych od roku 2013 stwierdzić należy, że wartość zanotowana na koniec roku 2023 była niższa niż w 2022 roku. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w roku 2013 a począwszy od roku 2015 zauważalna jest tendencja spadkowa w liczbie osób rejestrujących się.

Napływ osób bezrobotnych w latach 2013 – 2023

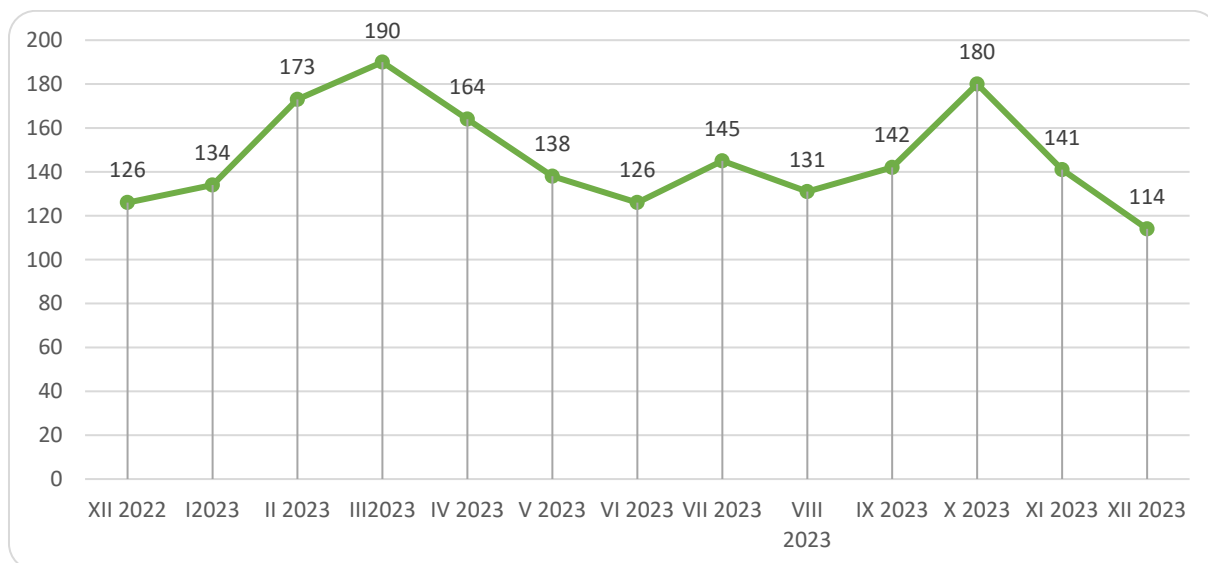
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Niepokojącym zjawiskiem jest bardzo wysoki udział bezrobotnych powracających do rejestrów po raz kolejny. Na dzień 31.12.2023 r. liczba osób w tej kategorii wyniosła 1 273, tj. 77,0% ogółu nowo zarejestrowanych. Sytuacja ta świadczy o nietrwałości podejmowanego zatrudnienia. Natomiast osoby rejestrujące się po raz pierwszy w liczbie 3834 stanowiły 23,0%. Wskaźnik ten utrzymuje się od wielu lat na zbliżonym poziomie.

W porównaniu z rokiem 2022, gdzie w Urzędzie zarejestrowało się 1 802 osoby, liczba rejestrujących się bezrobotnych zmalała w badanym roku o 145 osób, tj. spadek o 8,0%.

W ciągu całego 2023 roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim wyłączono ogółem 1 778 osób bezrobotnych, w tym 880 kobiet.

Odpiływ osób bezrobotnych na koniec 2022 roku oraz w poszczególnych miesiącach 2023 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Jak wynika z powyższego wykresu najwięcej bezrobotnych wyłączono z ewidencji w miesiącu marcu (190 osób) i w październiku (180 osób). Najmniej osób utraciło status osoby bezrobotnej w grudniu (114 osób).

W porównaniu z rokiem 2022 (1 846 osoby) liczba wyrejestrowanych na koniec roku 2023 była niższa o 68 osób, tj. 3,8%.

Analizując odpiływ osób bezrobotnych od roku 2013 stwierdzić należy, że wartość zanotowana na koniec roku 2023 była do tej pory najniższą, pomijając rok 2020. Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowało się w roku 2014 i w 2015 natomiast od roku 2017 można zaobserwować zmniejszającą się liczbę osób wyłączonych z ewidencji w sokołowskim urzędzie.

Głównym powodem wyłączeń bezrobotnych z rejestrów było w 2023 roku podjęcie pracy, które w omawianym okresie stanowiło 59,8% wszystkich wyłączeń (1 064 osoby).

W porównaniu z rokiem wcześniejszym liczba osób wyłączonych z tego powodu zwiększyła się o 1 osobę. Kategoria ta obejmuje wszystkie formy podejmowania przez bezrobotnych zatrudnienia tzn. prace subsydiowane (m.in. prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie własnej działalności gospodarczej) oraz prace niesubsydiowane.

Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było niepotwierdzenie gotowości do pracy. Od początku 2023 roku 252 osoby zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło 14,2% odpiływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (106 osób, tj. 5,9%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywizacją zawodową. Od początku 2023 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych było nabycie praw emerytalnych lub rentowych oraz nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego (41 osób, tj. 2,3%).

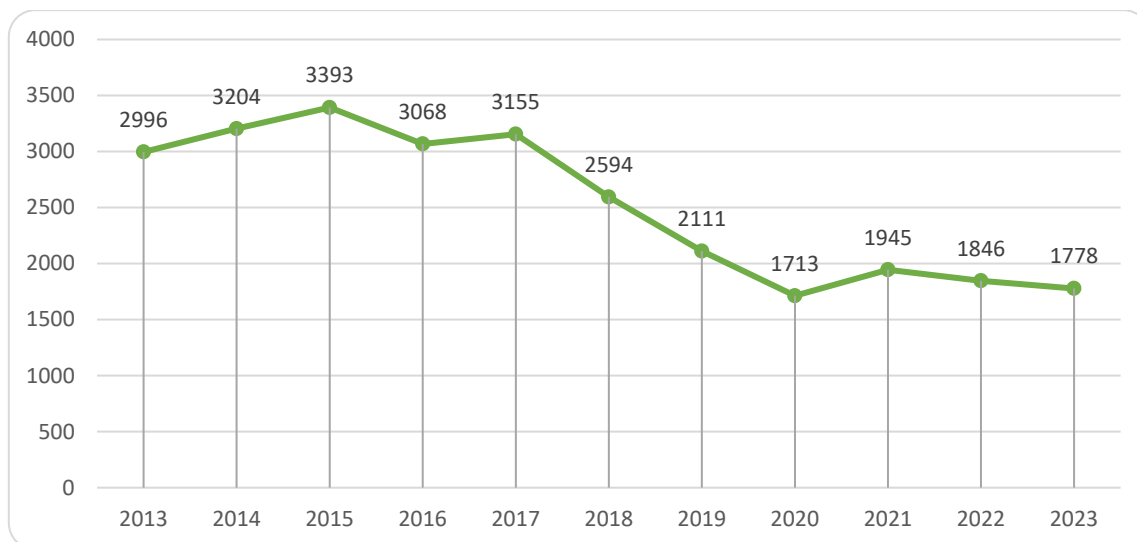
Odpiływ z ewidencji osób bezrobotnych od początku 2023 roku związany był także z:

- rozpoczęciem stażu – 139 osób, tj. 7,8%,

- rozpoczęciem szkolenia – 39 osób, tj. 2,2%,
- rozpoczęciem pracy społecznie użytecznej – 37 osób, tj. 2,1%.

Wyżej wymienione osoby zgodnie z objaśnieniami Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej są ujmowane w momencie rozpoczęcia danego programu do kategorii osób wyłączonych z ewidencji. Dopiero po zakończeniu danego programu ponownie uwzględnia się je w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym.

Odływ osób bezrobotnych w latach 2013 – 2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Rejestrowanie i wyrejestrowywanie osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy jak widać z powyższych danych jest istotnym elementem działalności urzędu. Z powyższych danych wynika, że tylko przy realizacji tego zadania przeprowadzono łącznie 3 435 postępowań administracyjnych kończących się każdorazowo wydaniem decyzji administracyjnej. Procedura rejestracji jest czasochłonna, skomplikowana i wymaga bardzo dużej skrupulatności oraz dokładności gdyż przyznanie statusu osoby bezrobotnej wiąże się także z nabywaniem praw, w tym praw finansowych skutkujących wydatkowaniem środków publicznych.

3.3. STRUKTURA BEZROBOCIA

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zalicza się do nich: bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych długotrwale, bezrobotnych powyżej 50 roku życia, bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, bezrobotnych niepełnosprawnych.

W końcu grudnia 2023 roku w powiecie sokołowskim status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 889 osób bezrobotnych, co oznacza, że 86,1% bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Trzeba zaznaczyć, że jedna osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Bezrobotni, będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób wymagająca specyficznego wsparcia oraz kompleksowego i indywidualizowanego podejścia. Osoby te, ze względu

na określone uwarunkowania mają duże problemy ze znalezieniem pracy, a tym samym z wyjściem z bezrobocia.

Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy stan na dzień 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

L.p.	Wyszczególnienie	31.12.2022 r.		31.12.2023 r.	
		liczba	%	liczba	%
1	Bezrobotni do 30 roku życia	361	31,3%	313	30,3%
2	Bezrobotni do 25 roku życia	192	16,6%	179	17,3%
3	Bezrobotni długotrwale	570	49,4%	513	49,7%
4	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	230	19,9%	210	20,3%
5	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	273	23,6%	238	23,1%
6	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	334	28,9%	281	27,2%
7	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	248	21,5%	176	17,1%
8	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	300	26,0%	228	22,1%
9	Bezrobotni niepełnosprawni	72	6,2%	67	6,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą długotrwale bezrobotni (49,7% ogółu zarejestrowanych) oraz osoby bezrobotne do 30 roku życia (tj. 30,3% ogółu zarejestrowanych).

Z punktu widzenia prowadzonych przez Urząd działań aktywizacyjnych największe trudności w znalezieniu zatrudnienia mają osoby po 50 roku życia oraz osoby długotrwale bezrobotne. Są to grupy trudne do zaktywizowania, wymagające dużych nakładów pracy, przede wszystkim doradców klienta. Osobom tym trudniej powrócić na rynek pracy niż innym osobom bezrobotnym. Na tą sytuację wpływa wiele czynników, w tym czynniki zależne od samych zainteresowanych osób, ale i niezależne od nich. Do tych czynników zależnych można zaliczyć: bierność zawodową, brak gotowości do podjęcia pracy, konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem lub osobami zależnymi, zaś do czynników niezależnych brak lub ograniczona zdolność do pracy, brak możliwości dogodnego dojazdu komunikacją publiczną do miejsca pracy a nawet brak możliwości jakiegokolwiek dojazdu.

Grupę długotrwale bezrobotnych tworzą osoby, które pomimo tego, że są zdolne do pracy i deklarują chęć jej podjęcia, nie znajdują faktycznego zatrudnienia z różnorodnych powodów oraz które często ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy mają znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Bezrobotni długotrwale od lat stanowią najwyższy odsetek wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Według danych na koniec 2023 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim figurowało 513 (49,7%) bezrobotnych długotrwale. W stosunku do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 57 osób (o 10,0%) a odsetek w ogóle bezrobotnych zmniejszył się o 5,5 punktu procentowego. Kobiety w grupie długotrwale bezrobotnych stanowiły 55,6% ogółu (285 osób).

Osoby powyżej 50 roku życia to specyficzna grupa bezrobotnych na rynku pracy, która ze względu na swój wiek i kompetencje niejednokrotnie jest grupą defaworyzowaną na rynku pracy. Brak zatrudnienia wśród bezrobotnych w tej kategorii to już powszechne zjawisko.

Z danych zebranych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Polskim wynika, że w końcu 2023 roku zarejestrowanych było 210 osób w tej kategorii wiekowej (20,3%). W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba zmalała o 20 osób (tj. o 8,7%). W strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia kobiety stanowią niższy odsetek niż mężczyźni – wg stanu na koniec 2023 roku tworzyły one 6,5% ogółu bezrobotnych. Bezrobotni z prawem do zasiłku, wśród bezrobotnych 50+ stanowili z kolei 15,2% (32 osoby). Dodatkowo warto wskazać, że część zarejestrowanych osób powyżej 50 roku życia rejestruje się okresowo wyłącznie w celu przejścia po okresie 6 miesięcy na świadczenie przedemerytalne, nie zaś w celu poszukiwania pracy. Urząd rokrocznie podejmuje działania i realizuje programy rynku pracy skierowane dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia niemniej jednak zainteresowanie i gotowość osób do wzięcia udziału w programie jest niska z różnych powodów tj. stan zdrowia, plany emerytalne, ograniczona dyspozycyjność z powodu sprawowania opieki nad wnukami czy też rodzicami w podeszłym wieku, a także ograniczenia w mobilności geograficznej i niedopasowane kwalifikacje lub umiejętności do aktualnych potrzeb na rynku pracy.

Bezrobotni do 30 roku życia potocznie określani są mianem osób młodych na rynku pracy. Sytuacja w tej grupie jest trudna, ponieważ pomimo młodego ich wieku, a także często wysokiego poziomu wykształcenia jakie nabyli drogą edukacji, nie ma dla nich pracy. Częstym powodem, który wyklucza ich z rynku zatrudnienia jest kryterium doświadczenia zawodowego, którego nie zdążyli nabyć po zakończonej edukacji. Dlatego też, duża część środków finansowych wydatkowanych przez urzędy pracy na różnego rodzaju aktywne formy pomocy bezrobotnym, skierowana jest właśnie do osób młodych.

Z danych prezentowanych w statystyce sokołowskiego urzędu pracy wynika, iż na koniec 2023 roku zarejestrowanych było 313 osób bezrobotnych do 30 roku życia (30,3%), o 48 osób mniej niż przed rokiem. Odsetek w ogóle bezrobotnych spadł o 4,7 punktu procentowego.

Udział kobiet w grupie bezrobotnych do 30 roku życia wyniósł 53,4%. Osoby, którym przysługiwało prawo do pobierania zasiłku stanowiły w grupie bezrobotnych do 30 roku życia 9,6% (30 osób).

Kontynuując rozważania na temat struktury bezrobocia w powiecie sokołowskim warto podkreślić, że większość bezrobotnych, pozostających w ewidencji Urzędu w końcu 2023 roku stanowiły osoby zamieszkujące na terenach wiejskich – 50,2% (518 osób bezrobotnych). Udział kobiet w tej populacji wyniósł 50,6% wszystkich zarejestrowanych mieszkańców wsi (262 kobiety). W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się o 77 osób, tj. 12,9%.

Duży odsetek zarejestrowanych to także osoby bez doświadczenia zawodowego – 281 osób (27,2%) oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych – 238 osób (23,1%).

Bezrobotni według wieku					
18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60 i więcej
31.12.2022 r.					
192	359	279	188	73	62
16,6%	31,1%	24,2%	16,3%	6,3%	5,3%
31.12.2023 r.					
179	287	260	186	73	47
17,3%	27,8%	25,2%	18,0%	7,1%	4,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Najliczniejszą grupą wiekową wśród zarejestrowanych w końcu grudnia 2023 roku bezrobotnych były osoby w wieku od 25 do 34 lat, stanowiły one 27,8% ogółu widniejących w ewidencji Urzędu (287 osób). Najmniej było osób w wieku powyżej 60 lat – 4,6% oraz osób w wieku 55-59 lat – 7,1%.

Biorąc pod uwagę zmiany w liczbie bezrobotnych wg wieku w roku 2022 i 2023 stwierdzić należy, że prawie w każdej kategorii wiekowej nastąpił spadek. Największy dotyczył osób bezrobotnych w wieku od 25 do 34 lat (spadek o 72 osoby), natomiast wśród osób w wieku od 55 do 59 lat liczba osób bezrobotnych nie zmieniła się (73 osoby).

Bezrobotni według wykształcenia				
Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
31.12.2022 r.				
181	246	185	269	272
15,6%	21,3%	16%	23,3%	23,6%
31.12.2023 r.				
161	224	162	245	240
15,6%	21,7%	15,7%	23,7%	23,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Po przeanalizowaniu danych dotyczących poziomu wykształcenia bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim stwierdzić należy, że najliczniej reprezentowaną grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – 23,7% (245 osób). Zdecydowaną większość w tej grupie stanowili mężczyźni, którzy na koniec badanego okresu stanowili wartość 61,2% z ogółu bezrobotnych posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe. Ponadto 56% osób z tym wykształceniem to osoby długotrwale bezrobotne, a 32,7% to bezrobotni powyżej 50 roku życia.

Na drugim miejscu pojawiły się osoby z wykształceniem gimnazjalnym /podstawowym/ lub poniżej – 23,3% ogólnej liczby bezrobotnych. Oznacza to, że na koniec grudnia 2023 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało 240 osób z wykształceniem gimnazjalnym /podstawowym/ lub poniżej (mniej niż rok wcześniej o 32 osoby). Z kolei bezrobotni z wykształceniem wyższym stanowili 15,6%.

Z analizy powyższych danych wynika, że w porównaniu do 2022 roku odnotowano spadek liczby osób we wszystkich poziomach wykształcenia. Największy spadek liczby bezrobotnych należy zaobserwować w kategorii osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (spadek o 32 osoby) natomiast najmniejszy dotyczył osób z wykształceniem wyższym (spadek o 20 osób).

3.4. BEZROBOCIE W GMINACH

Problemem rynku pracy na obszarach wiejskich jest bezrobocie ukryte, dominacja mało efektywnego rolnictwa oraz napływ ludności z miast na tereny wiejskie. Bezrobocie ukryte ma charakter strukturalny i jest spowodowane dysproporcją między przyrostem ludności wiejskiej a możliwościami jej zatrudnienia. Średnie i duże inwestycje omijają często wieś ze względu na zły stan infrastruktury drogowej i biznesowej. Na lokalnych rynkach działają głównie mikroprzedsiębiorcy lub osoby prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze. To sprawia, że na tym rynku pracy jest

gorzej niż w miastach a bezrobocie na wsi jest bardziej trwałe niż bezrobocie w mieście. Większość gospodarstw na wsi to niewielkie gospodarstwa rodzinne. Rolnicy w większości nie mogą się zarejestrować w Urzędzie jako osoby bezrobotne, nawet wtedy jeśli pracowali dodatkowo na etacie poza rolnictwem – zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotnym może być ta osoba, która nie jest właścicielem lub posiadaczem nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe.

Inne bariery rozwoju wsi to niskie kwalifikacje wiejskiej ludności, mała siła nabywcza, tradycja szarej strefy.

Powiat sokołowski jest obszarem typowo rolniczym, więc dominującą część osób bezrobotnych stanowią mieszkańcy wsi. Bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w powiecie sokołowskim na koniec grudnia 2023 roku było 518 osób. Stanowili oni 50,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W tej grupie 50,6% stanowiły kobiety (262 osoby). W analogicznym okresie 2022 roku bezrobotnych zamieszkałych na wsi było o 77 osób więcej. Należy zauważyć, iż w porównaniu do roku 2022 zmniejszyła się liczba bezrobotnych mężczyzn zamieszkałych na wsi o 15 osób.

**Bezrobotni zarejestrowani z poszczególnych gmin w powiecie sokołowskim na dzień 31.12.2023 r.
(w wybranych kategoriach)**

L.p.	Miasto/Gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Kobiety	Będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy			
				Do 30 roku życia	Do 25 roku życia	Powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
1.	Miasto Sokołów Podlaski	470	226	117	68	103	243
2.	Gmina Sokołów Podlaski	115	60	43	21	19	61
3.	Gmina Bielany	51	25	14	8	4	24
4.	Gmina Ceranów	43	19	20	14	9	13
5.	Jabłonna Lacka	65	33	22	14	14	42
6.	Miasto Kosów Lacki	44	19	11	6	12	20
7.	Gmina Kosów Lacki	59	28	20	10	17	31
8.	Gmina Repki	74	40	29	17	9	35
9.	Gmina Sabnie	59	27	18	11	13	20
10.	Gmina Sterdyń	52	30	19	10	10	24
Ogółem		1153	1032	507	313	179	210

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Z analizy danych statystycznych wynika, iż w końcu grudnia 2023 roku najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało w mieście Sokołów Podlaski – 470 osób. W ogólnej liczbie zarejestrowanych przeważali mężczyźni – 51,9%. Najwięcej bezrobotnych kobiet zamieszkiwało w gminie Sokołów Podlaski 52,2% oraz w gminie Repki – 54,1%. Najmniej bezrobotnych kobiet było w mieście Kosów Lacki – 43,2%, oraz gminie Ceranów – 44,2%. Wśród głównych przyczyn braku aktywności zawodowej kobiet w powiecie sokołowskim wymienić należy: sprawowanie opieki nad

dziećmi/osobami zależnymi, utrudniony dojazd do pracy, często spowodowany brakiem prawa jazdy kat. B oraz znacznie mniejsza ilość ofert pracy. Zauważyć należy także, że nie wszystkie zarejestrowane kobiety rzeczywiście poszukują pracy. W niektórych przypadkach rejestracja w urzędzie pracy wynika wyłącznie z chęci korzystania z ubezpieczenia społecznego lub z przekonania o konieczności posiadania statusu osoby bezrobotnej, nie zaś z realnego zamiaru poszukiwania zatrudnienia.

Porównując dane z 2022 roku i 2023 roku stwierdzić należy, że liczba zarejestrowanych w końcu grudnia, w obu następujących po sobie latach, spadła w każdej z gmin za wyjątkiem Gminy Sabnie (liczba bezrobotnych wzrosła o 5 osób). Największy spadek odnotowano w mieście Sokołów Podlaski – spadek o 43 osoby, najmniejszy zaś w mieście Kosów Lacki o 1 osobę.

Zjawisko bezrobocia na wsi ma inny charakter niż w mieście i jest zdecydowanie trwalsze. Dodatkowo rynek pracy na terenach wiejskich jest mniej elastyczny. Miasta dysponują rozleglejszym rynkiem pracy i stwarzają swym mieszkańcom większe szanse na znalezienie zatrudnienia. Należy pamiętać, iż statystyki nie wykazują rzeczywistego poziomu bezrobocia na wsi – przede wszystkim nie uwzględniają bezrobocia ukrytego w gospodarstwach indywidualnych. Część osób mieszkających na wsi nie prowadzi gospodarstw rolnych a ich aktywność zawodowa ogranicza się wyłącznie do prac sezonowych podejmowanych w innych gospodarstwach sadowniczych, gospodarstwach zajmujących się uprawą owoców miękkich lub wykonywania prac dorywczych.

Należy również zaznaczyć, iż znaczącym problemem bezrobotnych zamieszkujących na wsi, jest niska mobilność przestrzenna, która głównie dotyczy osób starszych.

4. ZADANIA W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

4.1. POLITYKA RYNKU PRACY – PODSTAWOWE USŁUGI RYNKU PRACY

Podstawowymi usługami rynku pracy świadczonymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce Podlaskim są:

- pośrednictwo pracy,
- usługi EURES,
- poradnictwo zawodowe,
- organizacja szkoleń.

4.1.1. POŚREDNICTWO PRACY

✓ Oferty pracy

Pośrednictwo pracy jest procesem mającym na celu pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia oraz wsparcie pracodawców w znalezieniu odpowiednich pracowników.

Pracodawcy korzystający z pomocy Urzędu są objęci opieką doradców klienta instytucjonalnego, którzy odpowiadają za stałą współpracę w zakresie udzielanej pracodawcy pomocy, w tym ustalanie zapotrzebowania na nowych pracowników, pozyskiwanie ofert pracy czy informowanie o możliwościach wsparcia w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Od stycznia do grudnia 2023 roku tut. Urząd pozyskał do realizacji 562 oferty, z czego 13 przeznaczonych było dla osób z niepełnosprawnościami a 331 ofert było subsydiowane. Jest to o 8% mniej względem roku 2022, kiedy to pozyskano 674 oferty pracy. Zgromadzone dane pozwalają na stwierdzenie, iż łączna liczba miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wyniosła 4030 względem 4277 miejsc pracy w roku 2022.

W stosunku do lat poprzednich, liczba miejsc pracy w dalszym ciągu wyraźnie przeważa ilość ofert pracy ze względu na fakt, iż pracodawcy zgłaszający ofertę pracy zazwyczaj zainteresowani są pozyskaniem większej ilości kandydatów na wolne miejsca pracy.

Z analizy danych dokonanych przez tut. Urząd jednoznacznie wynika, iż najpopularniejszymi i dominującymi kryteriami stawianymi przez pracodawców kandydatom do zatrudnienia na stanowiskach specjalistycznych były: doświadczenie zawodowe, uprawnienia do obsługi maszyn i urządzeń stanowiskowych, uprawnienia UDT, prawo jazdy kat. C oraz C+E, znajomość obsługi branżowego, nierzadko specjalistycznego oprogramowania. W 2023 roku przeważały oferty pracy dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym, a następnie średnim ogólnokształcącym lub średnim zawodowym o ugruntowanej znajomości zawodu, a także umiejętnościach praktycznych.

Znaczna ilość ofert pracy dotyczyła wykonywania pracy niewymagającej posiadania specyficznych kwalifikacji zawodowych, a kierowane były one głównie do osób bez wykształcenia, cechujących się jedynie chęcią do pracy, czy też posiadaniem tzw. umiejętności „miękkich” takich jak umiejętność pracy w zespole, samodzielność, dyspozycyjność czy też zdolności manualnych.

W tym obszarze w większości przypadków poszukiwano osób na stanowiska związane z szeroko rozumianą branżą produkcyjną, głównie w przemyśle spożywczym. Urząd nie odnotował ofert pracy zdalnej, która mogłaby być wykonywana w miejscu zamieszkania.

Wszystkie osoby zainteresowane podjęciem zatrudnienia mogły skorzystać z ofert pracy przedstawianych bezpośrednio u pośredników pracy pełniących funkcję doradców klienta lub poprzez rozmowy telefoniczne czy pocztą elektroniczną oraz zamieszczanych w tut. Urzędzie na tablicach ogłoszeniowych.

Przez cały czas wszystkie oferty pracy były publikowane na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim www.sokolowpodlaski.praca.gov.pl oraz na stronie publicznych służb zatrudnienia w tzw. Centralnej Bazie Ofert Pracy www.oferty.praca.gov.pl.

Ranking ofert pracy zgłoszonych w 2023 r. wg zawodów – najliczniejsze grupy (ograniczenie do 30 ofert)

nazwa zawodu	kod zawodu	liczba stanowisk
Pracownik produkcji	754903	1341
Pakowacz ręczny	932101	380
Rzeźnik-wędliniarz	751105	325
Rozbieracz-wykrawacz	751104	253
Zbieracz owoców, ziół i innych roślin	634002	200
Pomocniczy robotnik przemysłowy	932911	145
Operator maszyn i urządzeń w przemyśle przetwórczym	818904	105
Specjalista ds. rekrutacji pracowników	242309	100
Robotnik gospodarczy	515303	88
Pracownik biurowy	411003	68
Sprzedawca*	522301	60
Operator urządzeń do przetwórstwa mięsa	816028	50
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	932990	50
Ślusarz	722204	48
Pomoc kuchenna	941201	46
Kierowca autobusu	833101	40
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	411090	33
Przetwórcza owoców i warzyw	751402	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

✓ **Podjęcia pracy**

Najczęstszą przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych z ewidencji są podjęcia pracy. W roku 2023 pracę podjęło 1 064 osoby bezrobotne, w tym 243 w ramach ofert prac subsydiowanych oraz 820 w ramach ofert niesubsydiowanych.

✓ **Współpraca z pracodawcami**

W rejestrze pracodawców na koniec grudnia 2023 roku figurowało 2 253 firm i instytucji, z czego 99 to nowi pracodawcy, którzy po raz pierwszy korzystali z usług tut. Urzędu. Pośrednicy pracy promowali oferowane usługi i pozyskiwali oferty pracy głównie poprzez kontakty bezpośrednie z pracodawcami, kontakty telefoniczne czy drogą mailową. -

Realizacja ofert pracy każdorazowo odbywała się w sposób uzgodniony z pracodawcą m.in. bezpośrednio zgłaszanie się do pracodawcy czy organizowanie tzw. giełd pracy (spotkanie z pracodawcą wszystkich kandydatów do pracy w jednym terminie w siedzibie Powiatowego Urzędu

Pracy). W 2023 r. giełdy pracy zorganizowano dla firm REAL S.A, KNYCHTECH Przemysław Knych oraz Karolina Sokół (Restauracja Mcdonald's). Spośród osób uczestniczących w ww. giełdach zostało zatrudnionych 10 osób.

✓ **Zagraniczne oferty pracy**

Usługi EURES wspierające mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym świadczone są przez każde państwo członkowskie Unii Europejskiej lub EFTA. Celem tych usług jest ułatwienie swobodnego przepływu pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Usługi EURES są ogólnodostępne, bezpłatne i skierowane do osób poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego kraju w celach podjęcia pracy oraz do pracodawców, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z zagranicy. EURES posiada sieć doradców w celu dostarczenia informacji potrzebnych osobom poszukującym pracy i pracodawcom. W Polsce doradcy EURES działają przy wojewódzkich urzędach pracy a doradców wspierają pośrednicy pracy znajdujący się w każdym powiatowym urzędzie pracy.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim zagraniczne oferty pracy wpływają za pośrednictwem m.in. Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie. Liczba przekazanych zagranicznych ofert pracy w 2023 roku wyniosła 346 na 2861 wakatów. Najwięcej miejsc pracy wpłynęło od pracodawców ze Szwecji – (935 miejsca pracy), z Irlandii (570), Norwegii (297), Niemiec (231) oraz Estonii (19).

Zagraniczni pracodawcy poszukują pracowników w różnych branżach. Firmy z zagranicy oczekują także wykwalifikowanych fachowców i specjalistów. Ponadto część ofert dotyczyła prac sezonowych w rolnictwie i ogrodnictwie oraz transporcie.

✓ **Pośrednictwo pracy dla osób bezrobotnych**

Udzielając pomocy osobie zarejestrowanej doradca klienta opiera się na przygotowanym wspólnie z klientem Indywidualnym Planie Działania określającym planowane do realizacji formy wsparcia i działania realizowane przez bezrobotnego mające na celu pomoc w znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia. W 2023 roku Indywidualnym Planem Działania zostało objętych 1653 osób.

Pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego odnotowali 1 1930 kontaktów (w tym telefonicznych i mailowych) do osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w efekcie których przedstawiono 1 801 propozycji pracy oraz 421 propozycji stażu.

4.1.2. ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim współpracuje z pracodawcami, którzy chcieliby zatrudnić cudzoziemców. Legalizowanie zatrudnienia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odbywa się poprzez wpisanie do ewidencji oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca bądź złożenie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy dla obywatela Ukrainy, który legalnie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym.

W 2023 roku cudzoziemcy, za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim, najczęściej podejmowali pracę w branży: rolniczej, budowlanej, mięsnej, produkcyjnej, spożywczej i transportowej.

✓ **Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi**

Obywatele 5 państw, tj. Ukrainy, Białorusi, Gruzji, Armenii i Mołdawii mogą podejmować pracę nie sezonową, bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę, przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące na podstawie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanych do ewidencji. Dokumenty te składane są do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce stałego pobytu podmiotu powierzającego wykonywanie pracy. Opłata za złożenie oświadczenia w 2023 roku wyniosła 100 złotych.

W 2023 roku wpłynęło do siedziby tutejszego Urzędu ogółem 627 oświadczeń, w tym dla 259 kobiet (w 2022 roku – 1 916). Wpisanych do ewidencji zostało 618 oświadczeń. Najliczniejszą grupę ze względu na kraj pochodzenia cudzoziemca, której powierzono pracę stanowili obywatele Białorusi w liczbie 288 osób, następnie obywatele Ukrainy – 169 osób, Gruzji – 108 osób, Mołdawii – 58 osób i Armenii – 4 osoby.

✓ **Zezwolenia na pracę sezonową**

Zezwolenie na pracę sezonową może być wydane dla obywateli wszystkich państw spoza UE i EOG w zakresie działalności bezpośrednio związanych z: rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, rybactwem, gastronomią i zakwaterowaniem. Praca sezonowa to praca wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym. W celu uzyskania zezwolenia na pracę sezonową pracodawca musi złożyć wniosek do urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę swojej firmy lub miejsce zamieszkania. Opłata za złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wynosi 30 złotych.

W 2023 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim wpłynęło 16 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową dla obywateli Ukrainy, w tym dla 14 kobiet. Wydanych zostało 9 zezwoleń na pracę sezonową, natomiast 7 wniosków zostało umorzonych z mocy prawa, gdy cudzoziemiec w ciągu 120 dni nie zgłosił się do wykonywania pracy.

✓ **Powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy**

Po wejściu w życie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, możliwe jest powierzenie pracy obywatelom Ukrainy na podstawie powiadomienia, które należy złożyć elektronicznie przez portal praca.gov.pl. Jeśli obywatel Ukrainy wjechał do Polski ze względu na działania wojenne w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i jego pobyt w Polsce został uznany za legalny, to jego pracę można zalegalizować na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. Powiadomienie składa pracodawca do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania w terminie 14 dni od podjęcia pracy przez cudzoziemca. Złożenie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy nie podlega opłacie.

W 2023 roku wpłynęło do Urzędu 1 602 powiadomień, w tym 1 117 powiadomienia dla kobiet.

**Zestawienie wydanych w 2023 roku oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy,
przyjętych wniosków w celu wydania zezwolenia na pracę sezonową
oraz powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy**

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy			
	627	259	368
W tym:			
Ukraina	169	99	70
Białoruś	288	111	177
Gruzja	108	26	82
Mołdawia	58	20	38
Armenia	4	3	1
Umowa o pracę			
	187	49	138
Umowa zlecenie			
	440	210	230
Liczba przyjętych wniosków w celu wydania zezwolenia na pracę sezonową			
W tym:			
Ukraina	16	14	2
Umowa o pomocy przy zbiorach			
	16	14	2
Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową			
na podstawie przyjętych wniosków	9	7	2
Powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy			
	1 602	1117	485
Umowa o pracę			
	88	35	53
Umowa zlecenie			
	1498	1069	429
Umowa o pomocy przy zbiorach			
	16	13	3

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim*

✓ **Informacja starosty**

Test rynku pracy jest to informacja starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy. W tym celu pracodawca zgłasza ofertę pracy na stanowisko, na którym ma być zatrudniony cudzoziemiec.

Oznacza to, że cudzoziemiec może uzyskać zezwolenie na pracę u danego pracodawcy dopiero wtedy, gdy okaże się, że wśród osób poszukujących pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy nie ma takich, które mogą spełnić wymagania pracodawcy. Jeżeli wśród zarejestrowanych w urzędzie pracy brak jest osób, spośród których można przeprowadzić rekrutację, informacja taka wydawana jest przez starostę maksymalnie w ciągu 14 dni od dnia złożenia oferty w urzędzie. Natomiast w przypadku

przeprowadzenia rekrutacji informacja jest wydawana w ciągu 21 dni. Informacja starosty wydawana jest przez starostę i przekazywana pracodawcy, który składa ją jako załącznik do wniosku o zezwolenie na pracę cudzoziemca.

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim, w związku z 88 wnioskami o wydanie informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu, wydał informację na 3041 miejsc pracy. W porównaniu do 2022 roku liczba miejsc pracy dla cudzoziemców zmniejszyła się o 5%. Były to głównie miejsca pracy dla pracowników wykonujących przede wszystkim prace proste, głównie w produkcji spożywczej.

4.1.3. PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA

Poradnictwo zawodowe to usługa, która ma na celu udzielenie pomocy osobie bezrobotnej i poszukującej pracy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy w szczególności na:

- udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnienia,
- udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy,

a pracodawcom pomocy:

- w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy,
- we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

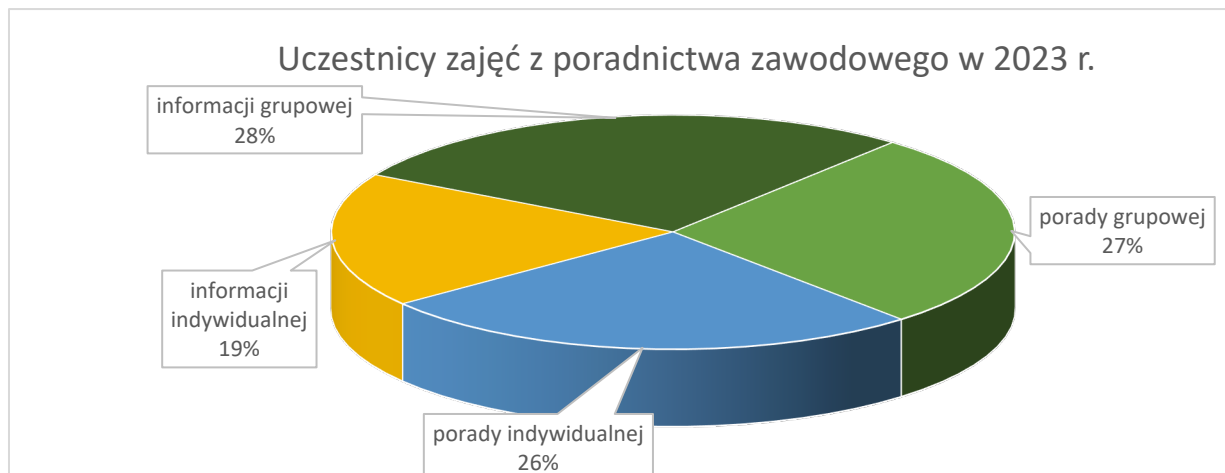
Poradnictwo zawodowe jest świadczone w formie porady indywidualnej lub grupowej. Poradnictwo indywidualne stanowi proces doradczy, który opiera się na bezpośrednich kontaktach doradcy zawodowego z osobą bezrobotną. Jest to wspólna praca doradcy zawodowego z klientem, aby mógł osiągnąć lepsze zrozumienie samego siebie, poznać wiedzę o świecie pracy i mógł realistycznie wybrać, zmienić lub dostosować się do warunków zatrudnienia.

Poradnictwo grupowe prowadzone jest w formie warsztatowej. Jest to skuteczny sposób pracy z ludźmi, którzy będąc członkami grupy, w atmosferze akceptacji i otwartości, mają możliwość poznania i zdefiniowania własnych problemów zawodowych, dokonania adekwatnej oceny siebie oraz rozwijania umiejętności podejmowania decyzji dotyczących planowania kariery zawodowej. Wsparcie ze strony doradcy zawodowego oraz uczestników zajęć pozwala na wygenerowanie nowych pomysłów, zerwanie z dotychczasowym sposobem postępowania, bywa inspiracją do podjęcia innych działań, na które uczestnik sam mógłby nie wpaść.

W roku 2023 z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 630 osób, w tym:

- poradnictwem grupowym objęto 117 osób (18 grup),
- z porady indywidualnej skorzystały 112 osób,
- informacją indywidualną objęto 80 osób,
- informacją grupową objęto 405 osób (61 grup).

Uczestnicy spotkań w ramach poradnictwa zawodowego, niekiedy korzystali z kilku różnych spotkaniach, co daje łączną liczbę 714 udzielonych usług.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Doradca zawodowy, w ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, opiniował każdy wniosek o skierowanie na szkolenie indywidualne w zakresie predyspozycji zawodowych bezrobotnego. Poradnictwem zawodowym objęto także wszystkie osoby ubiegające się o przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Doradca zawodowy świadczył usługi w zakresie upowszechniania informacji zawodowej, która wspomaga proces podejmowania decyzji zawodowych, a także umożliwia klientom dokładniejszą orientację na rynku pracy. Informacje dotyczyły najczęściej możliwości współpracy z Urzędem sprzyjającej powrotowi na rynek pracy, omówienia poszczególnych form pomocy jakimi zajmuje się Urząd oraz danych o lokalnym rynku pracy. Ponadto w 4 spotkaniach uczestniczyli rekruterzy z Wojskowego Centrum Rekrutacji w Siedlcach, którzy przedstawili możliwości zatrudnieniowe w wojsku, jaka jest różnica między podjęciem służby w Wojsku Polskim, a w Wojskach Obrony Terytorialnej. Uczestnicy spotkania mogli zadawać pytania i bezpośrednio uzyskać odpowiedź.

W 2023 r. MRPiPS zobowiązało urzędy pracy do sprawdzenia poziomu posiadanych kompetencji cyfrowych wśród osób do 30 roku życia. W związku z tym przeprowadzono 6 porad grupowych poświęconych zagadnieniom składowym wpływającym na umiejętności cyfrowe i kończących się wypełnieniem testu zaproponowanym do sprawdzenia posiadanego poziomu kompetencji. W zajęciach uczestniczyło 67 osób.

Osoby młode zajmują szczególne miejsce na rynku pracy. Wspierając działania na rzecz tej grupy osób, nie ograniczamy się jedynie do realizacji określonych programów, usług i instrumentów rynku pracy. W 2023 r. odbyły się cztery spotkania z uczniami szkół podstawowych. Przeprowadzone zajęcia dotyczyły orientacji zawodowej oraz dalszych możliwości edukacyjnych. Omówiono różne zawody oraz zwrócono uwagę na zawody perspektywiczne, rozwijające się, na które w niedługiej przyszłości może być duże zapotrzebowanie. W trakcie zajęć, zachęcano młodzież do kontynuowania nauki, ale też przygotowywania się do wejścia na rynek pracy, a dla tych, którzy wybiorą podjęcie pracy po szkole średniej. Podkreślano rolę kompetencji miękkich, które w obecnej chwili są bardziej cenione i mogą zdecydować o zatrudnieniu. Przedstawiono możliwości wsparcia ze strony urzędu w wejściu na rynek pracy.

Barometr zawodów, to nazwa badania, które co roku jest przeprowadzane w placówkach urzędów pracy, a dotyczące zmian jakie zachodzą na rynku pracy w szczególności w odniesieniu do poszczególnych zawodów. W roli specjalistów w badaniu uczestniczą: pracownicy urzędu pracy współpracujący z pracodawcami, przedstawiciele szkół kształcenia zawodowego oraz przedstawiciele zakładów pracy mający wpływ na lokalny rynek pracy. Ich spostrzeżenia są zebrane i odnotowane poprzez to narzędzie, a sam Barometr zawodów pomaga obserwować tendencje zmieniające się na rynku pracy. Na tej podstawie generowane są informacje (na kolejny rok), w jakich zawodach poszukiwani będą pracownicy, w jakich są nadwyżki i rezerwy na rynku pracy, a w jakich sytuacja jest zrównoważona. W związku z tym, iż badanie odnosi się do prognozowania na poziomie powiatów, możliwa jest identyfikacja potrzeb w naszym powiecie sokołowskim, ale także w skali województwa i całego kraju, ponieważ badanie przeprowadzane jest we wszystkich Urzędach Pracy w Polsce. Odbiorcami informacji pozyskanych w Barometrze zawodów są osoby poszukujące pracy, pracujące, zainteresowane zmianą kwalifikacji, a także uczniowie przygotowujący się do wejścia na rynek pracy, podmioty gospodarcze poszukujące pracowników oraz wszyscy zainteresowani rynkiem pracy.

Barometr zawodów w 2023 roku w powiecie sokołowskim wskazała 35 zawodów deficytowych.

4.1.4. ORGANIZACJA SZKOLEŃ

Na szkolenia kierowane są osoby uprawnione w szczególności w przypadku: braku kwalifikacji zawodowych, utraty zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy oraz brak umiejętności w aktywnym poszukiwaniu pracy. Koszt szkolenia w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie może przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia.

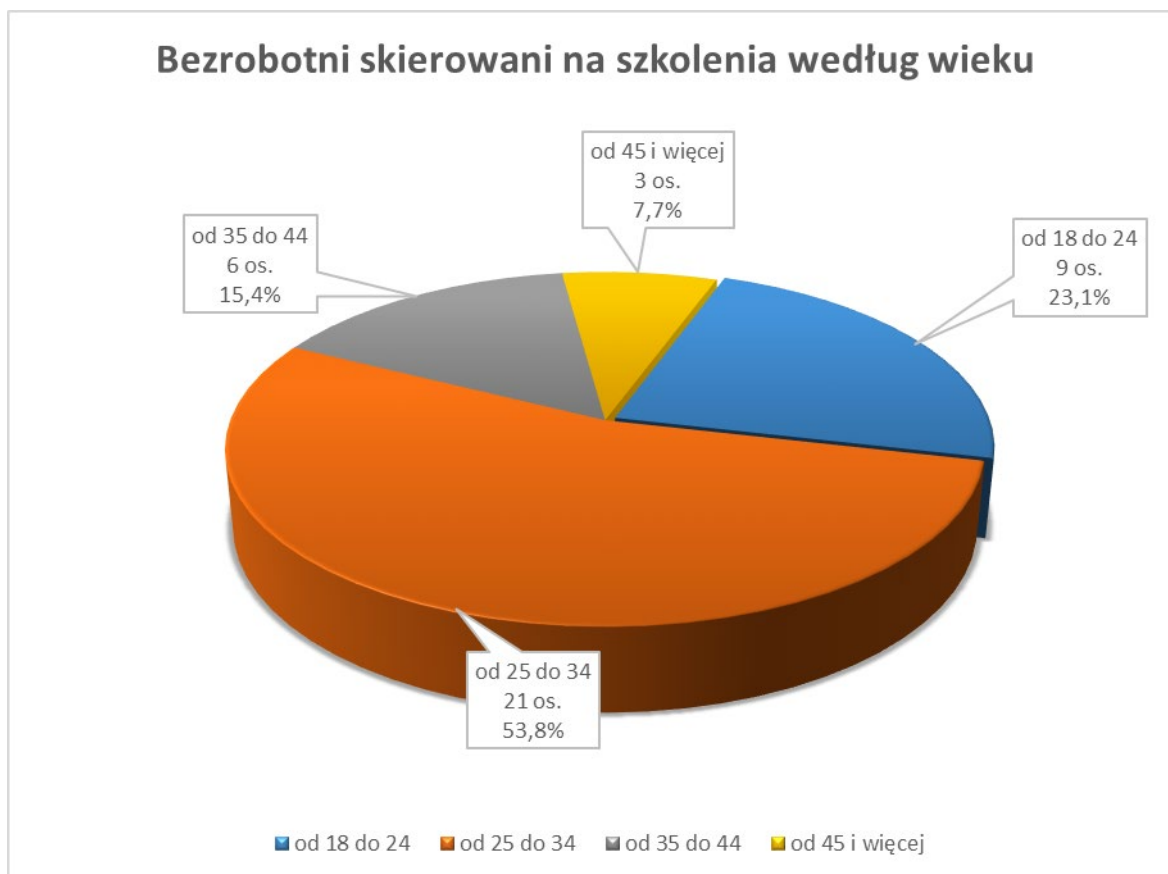
Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w roku 2023 skierował na szkolenia 39 osób bezrobotnych. Nadal większą grupę osób zainteresowanych szkoleniami stanowią mężczyźni - 30 osób, kobiet zdecydowanych podnieść swoje kwalifikacje było zaledwie 9. Przeważająca część to szkolenia indywidualne (29 szkoleń). Odbędzie się jedno szkolenie grupowe poświęcone podniesieniu kompetencji cyfrowych dla osób do 30 roku życia, w którym uczestniczyło 10 osób. Zgodnie z nową edycją programu Gwarancja dla młodzieży, wyposażenie osób młodych mających przed sobą wiele lat aktywności zawodowej, w odpowiednie kompetencje cyfrowe w coraz bardziej scyfryzowanej rzeczywistości jest obecnie jednym z priorytetów polityki zatrudnienia.

Szkolenia, o których mowa powyżej, sfinansowane zostały z następujących źródeł:

- z Funduszu Pracy – 34 osoby,
- w ramach projektu pn. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie sokołowskim (I)” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Priorytetu VI Fundusze Europejskie dla aktywnego zawodowo Mazowsza, Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 – 3 osoby,
- w ramach programu regionalnego MAZOWSZE 2023- Bezrobotni do 30 roku życia – 2 osoby.

W omawianym okresie sprawozdawczym szkolenia, podwyższające kwalifikacje zawodowe oraz umożliwiające zdobycie nowych zawodów ukończyło ogółem 39 osób.

Bezrobotni skierowani na szkolenie według wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Spośród szkoleń indywidualnych w minionym roku największe zainteresowanie wzbudzały szkolenia, dzięki którym osoby bezrobotne mogły uzyskać lub podwyższyć różne kwalifikacje zawodowe lub uzyskać nowy zawód.

Najczęściej finansowane były następujące szkolenia:

- Operator wózka widłowego,
- Operator koparko-ładowarki,
- Prawo jazdy kategoria C, kategoria C+E,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie przewozu rzeczy,
- Stylizacja paznokci.

4.1.5. STUDIA PODYPLOMOWE

Urząd, na wniosek osób uprawnionych, może sfinansować z Funduszu Pracy koszty studiów podyplomowych należne organizatorowi studiów, do wysokości 100%, jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. Za okres uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów osoba bezrobotna otrzymuje stypendium w wysokości 20% zasiłku dla bezrobotnych. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Urząd zawiera z wnioskodawcą umowę o dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych, która określa w szczególności prawa i obowiązki stron oraz wysokość i tryb przekazywania środków na pokrycie kosztów studiów podyplomowych w formie bezpośrednich wpłat na konto organizatora tych studiów. Dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych może nastąpić

jednorazowo lub w ratach za kolejne semestry studiów. Osoby korzystające z dofinansowania kosztów studiów podyplomowych zobowiązane są do przedkładania w Urzędzie dokumentów potwierdzających kontynuację studiów podyplomowych oraz dyplom ukończenia tych studiów.

W 2023 roku w ramach powyższej formy została podpisana jedna umowa z osobą bezrobotną, a cztery osoby kontynuowało naukę w ramach zawartych umów z 2022 r. Osoba uprawniona, z którą została zawarta umowa o sfinansowanie studiów podyplomowych w 2023 r. kształci się na kierunku „Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika), autyzmem oraz zespołem Aspergera”.

4.2. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

✓ *Wybrane kategorie działań podejmowanych na wniosek pracodawcy*

Prace interwencyjne

Prace interwencyjne mają na celu aktywizację osób bezrobotnych poprzez częściową refundację pracodawcom kosztów ich zatrudnienia, stwarzają możliwość uzyskania trwałego zatrudnienia. Spełniają również ważną rolę w zakresie wspierania rozwoju lokalnych przedsiębiorców. Wysokość i okres refundacji uzależnione są od okresu zatrudnienia, jak również od kategorii osób skierowanych do tych prac.

Prace interwencyjne są wsparciem finansowym związanym z zatrudnieniem skierowanej osoby bezrobotnej. Instrument ten przynosi obustronne korzyści, ponieważ dla pracodawców zmniejsza koszty związane z zatrudnieniem nowego pracownika, natomiast dla osoby bezrobotnej zwiększa szanse na zatrudnienie.

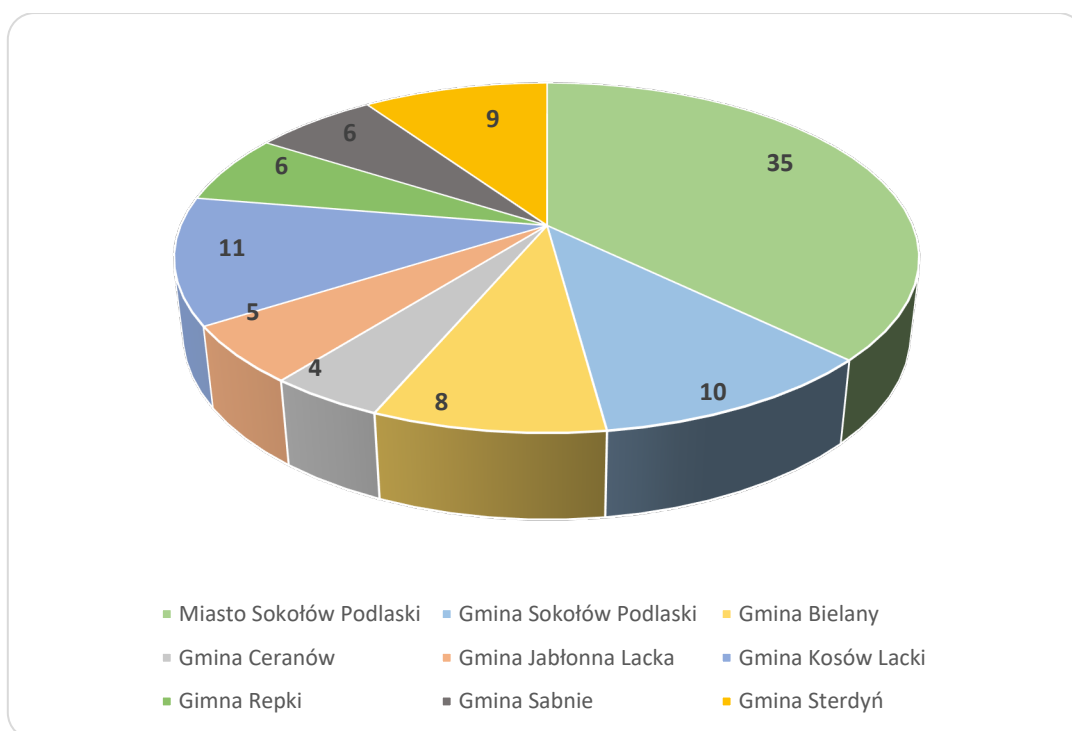
W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. skierowano ogółem 94 osoby bezrobotne, w tym 54 kobiety (57,45%) i 1-go obywatela Ukrainy na nowo zorganizowane miejsca pracy oraz w ramach wymian w trakcie realizowanych umów:

- z Funduszu Pracy – 80 osób,
 - w ramach programu regionalnego Mazowsze 2023 – Bezrobotni do 30 roku życia – 14 osób
- Program prac interwencyjnych jest jednym ze skuteczniejszych zatrudnieniowo programów rynku pracy, jego efektywność zatrudnieniowa po 9-miesięcznym okresie refundacji wyniosła ok 93% (76 kontynuuje zatrudnienie).

Na zadanie te wydatkowano w roku 2023 kwotę 629 260,27 zł, w tym:

- w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 537 736,31 zł,
- w ramach programu regionalnego Mazowsze 2023 – Bezrobotni do 30 roku życia – 91 523,96 zł

Podział osób bezrobotnych skierowanych w ramach prac interwencyjnych według gmin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Roboty publiczne

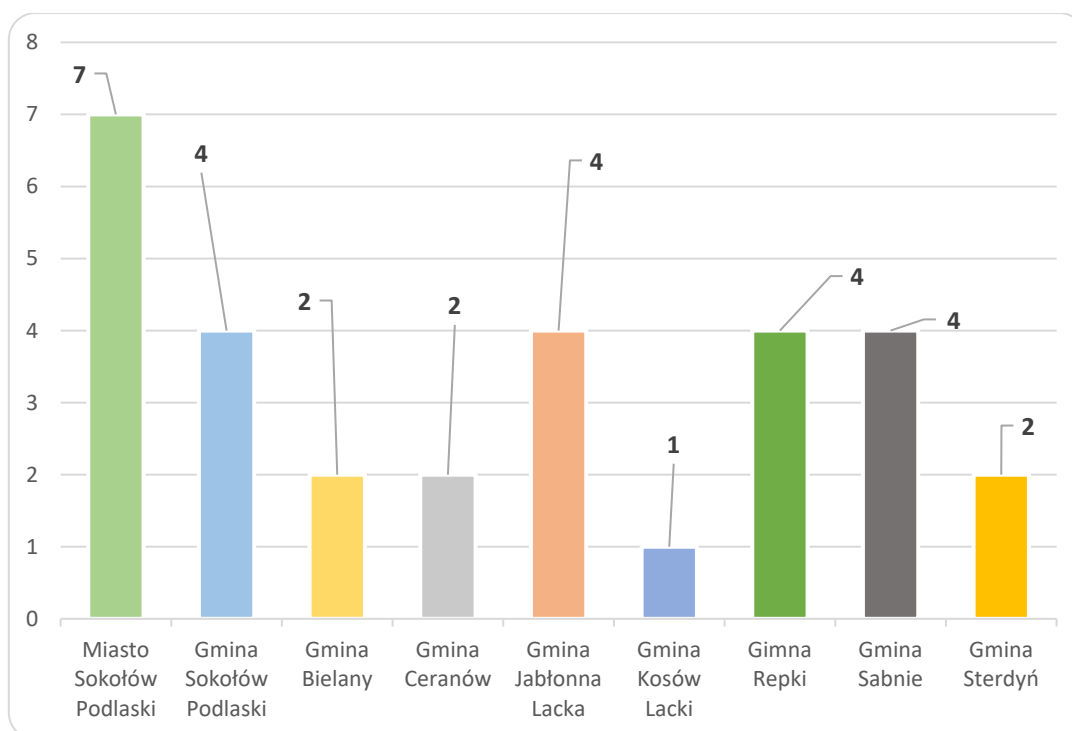
Kolejnym działaniem aktywizacyjnym są roboty publiczne. Mają przede wszystkim zapobiegać odpływowi do bierności zawodowej bezrobotnych, szczególnie tych, którzy są w bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy poprzez ich czasowe zatrudnienie. Roboty publiczne są też inicjowane w celu zapewnienia bezrobotnym określonego wsparcia dochodowego oraz zapewniają rozwój i poprawę infrastruktury w powiecie.

Roboty publiczne to zatrudnienie osoby bezrobotnej przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy oraz organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

W 2023 roku skierowano do zatrudnienia w ramach robót publicznych ogółem 30 osób bezrobotnych w tym:

- z Funduszu Pracy - 15 osób,
- ze środków rezerwy Funduszu Pracy w ramach programu pn. „Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi” – 15 osób.

Podział osób bezrobotnych skierowanych w ramach robót publicznych według gmin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Staż

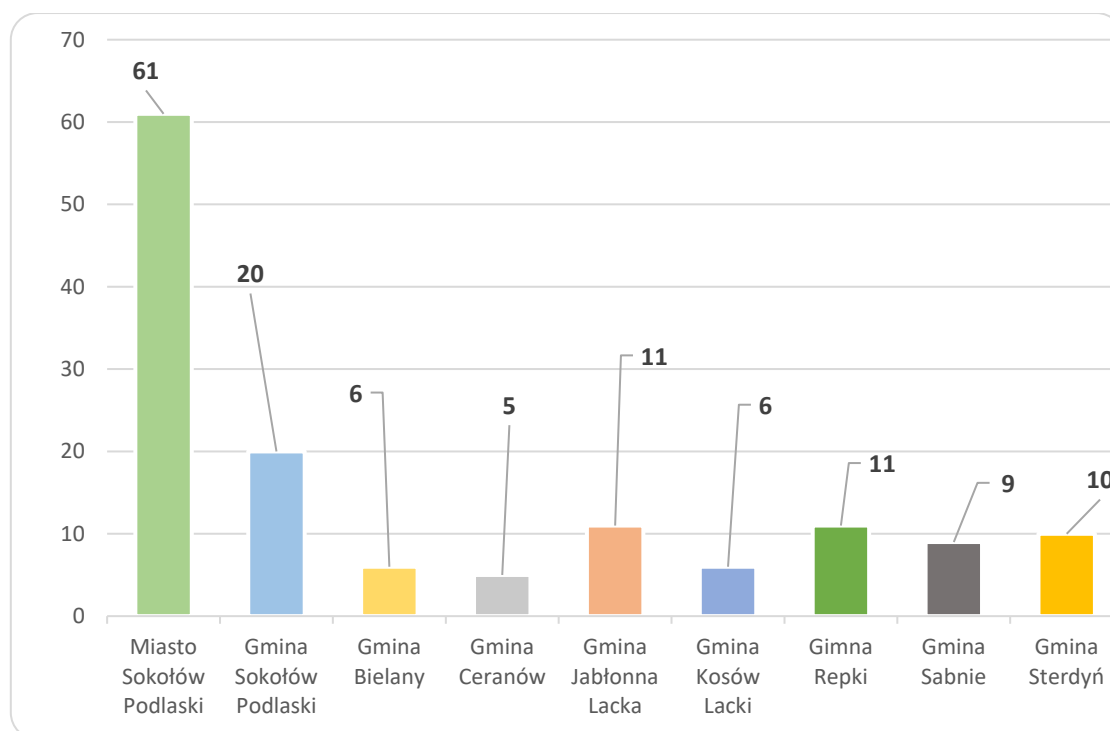
Staż zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania prac przez realizowanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Osoba bezrobotna odbywa staż na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą według programu stażu. Osoby bezrobotne wkraczające na rynek pracy mają możliwość uzyskania doświadczenia zawodowego, na określonym stanowisku poprzez udział w stażu. Powiatowy Urząd Pracy do odbycia stażu kieruje także osoby, dla których zachodzi konieczność zmiany ścieżki kariery zawodowej. Poprzez udział w stażu osoby te mogą uzyskać dodatkowe kwalifikacje, na innym stanowisku niż dotychczas zajmowane. W okresie odbywania stażu osoba bezrobotna otrzymuje stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych.

W 2023 roku w ramach tej formy sfinansowano odbywanie stażu dla 139 osób ogółem, w tym:

- z Funduszu Pracy – 97 osób (w tym 12 osób bezrobotnych będących obywatelami Ukrainy)
- ze środków rezerwy Funduszu Pracy w ramach programu pn. „Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi” – 23 osoby,
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach projektu pn. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie sokołowskim (I)” – 9 osób,
- w ramach programu regionalnego Mazowsze 2023 – bezrobotni do 30 roku życia – 10 osób

W okresie sprawozdawczym ww. formę wsparcia zakończyło 123 osoby (29 osób z 2022 roku). Po zakończeniu odbywania stażu 100 osób podjęło dalsze zatrudnienie. Efektywność programu wyniosła 81 %.

Podział osób bezrobotnych skierowanych na staż według gmin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Zwrot kosztów przejazdu na staż

Zgodnie z art. 45 ustawy o promocji i instytucjach pracy, Starosta może dokonywać zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca odbywania stażu, przez okres trwania stażu.

W 2023 r. z tej formy wsparcia skorzystało 61 osób bezrobotnych odbywających staż, na którą wydatkowano kwotę 50 659,50 zł.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego

Jedną z form wspierania małej i średniej przedsiębiorczości jaką proponuje powiatowy urząd pracy jest refundacja poniesionych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Warunkiem prawidłowego wywiązania się z warunków umowy jest zatrudnienie na utworzonym miejscu pracy skierowanego bezrobotnego przez okres, co najmniej 24 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy.

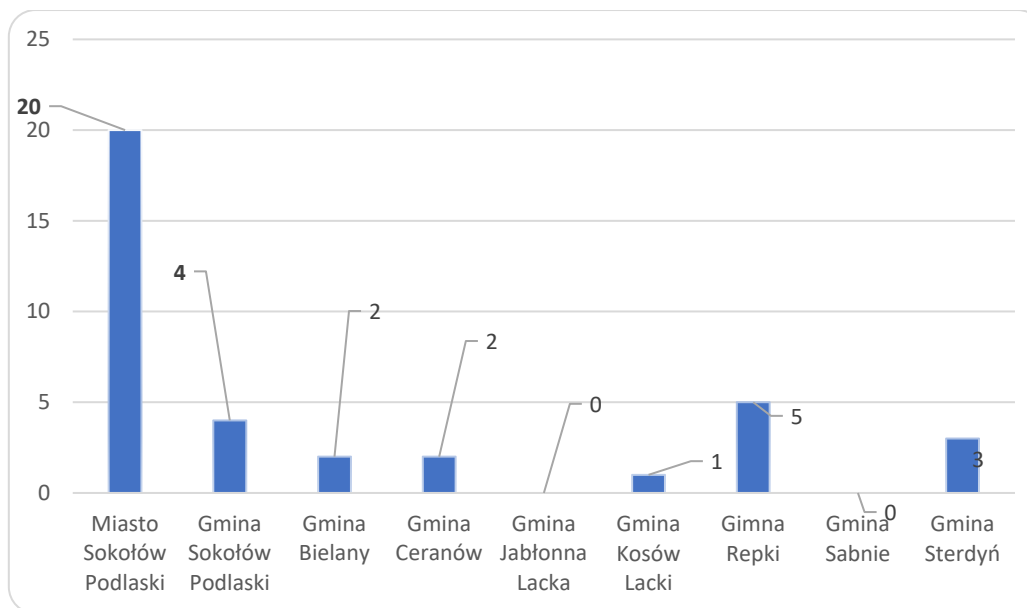
W 2023 roku zrefundowano 21 podmiotom poniesione koszty na wyposażenie stanowisk pracy, i utworzono 21 miejsc pracy.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. skierowano ogółem 37 osób bezrobotnych, w tym 13 kobiet (35,14%) na nowo zorganizowane miejsca pracy i w ramach wymian w trakcie realizowanych umów.

W okresie sprawozdawczym ww. formę wsparcia zakończyło 23 osoby z kolei efektywność zatrudnieniowa po 24-miesięcznym okresie zatrudnienia wyniosła 100% (23 osoby).

Na zadanie te wydatkowano w roku 2023 kwotę 796 000,00 zł, w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm.

Podział osób bezrobotnych skierowanych w ramach doposażenia stanowiska pracy według gmin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Prace społecznie użyteczne

Zgodnie z art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bezrobotni bez prawa do zasiłku korzystający ze świadczeń pomocy społecznej mogą być kierowani do wykonywania prac społecznie użytecznych. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między Starostą a Gminą na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy Urząd Pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Na wniosek gminy, powiatowy urząd pracy może skierować osoby uprawnione do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze 10 godzin tygodniowo.

W 2023 roku zostały podpisane pomiędzy Starostą Sokołowskim a Burmistrzem Miasta Sokołów Podlaski oraz Wójtem Gminy Sterdyń porozumienia na organizację prac społecznie użytecznych. Skorzystało z nich 37 osób.

Finansowanie ze strony Powiatowego Urzędu Pracy pochodziło ze środków Funduszu Pracy.

Zwrot części albo całości kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w ramach art.57 a ustawy

Wsparcia, w ramach art. 57a, skierowane zostało dla podmiotów prowadzących dom pomocy społecznej (DPS) albo jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (WriPZ). Forma ta pozwala na zwrot do 12 miesięcy część albo całości kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne. Podmiot prowadzący DPS albo jednostka organizacyjna WriPZ nie może wystąpić z wnioskiem o zwrot kosztów, na pracownika, który w okresie ostatnich 6 miesięcy był zatrudniony w tym domu pomocy społecznej albo w tej jednostce organizacyjnej WriPZ.

Wysokość zwrotu kosztów jest ustalana w umowie i nie może przekroczyć kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W 2023 roku podpisano 6 umów i skierowano 6 osób bezrobotnych. W ramach ww. umów w danym roku zostały przekazane refundacje w wysokości 199.719,23 zł, a w danym okresie sprawozdawczym 2 umowy zakończyły się w tym 1 osoba kontynuuje zatrudnienie.

Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+

Celem dofinansowania pracodawcy wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia jest zachęcenie pracodawców do zatrudniania bezrobotnych w tej grupie wiekowej. Dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnego w wieku 50 lat i więcej skierowanego przez urząd pracy przysługuje przez okres:

- 12 miesięcy w przypadku bezrobotnych w wieku 50 lat - 60 lat,
- 24 miesięcy w przypadku bezrobotnych, którzy ukończyli 60 lat.

Wysokość dofinansowania wynosi maksymalnie do 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie. Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po zakończeniu dofinansowania przez okres równy co najmniej połowie okresu dofinansowania, tj.:

- przez okres 6 miesięcy w przypadku 12-miesięcznego dofinansowania wynagrodzenia osób w wieku 50-60 lat;
- przez okres 12 miesięcy w przypadku 24-miesięcznego dofinansowania wynagrodzenia osób w wieku powyżej 60 lat.

W ramach ww. wsparcia podpisano 1 umowę i skierowano 1 osobę bezrobotną, natomiast zrealizowano na daną formę 17 490,00 zł.

✓ Działania podejmowane na wniosek osoby bezrobotnej

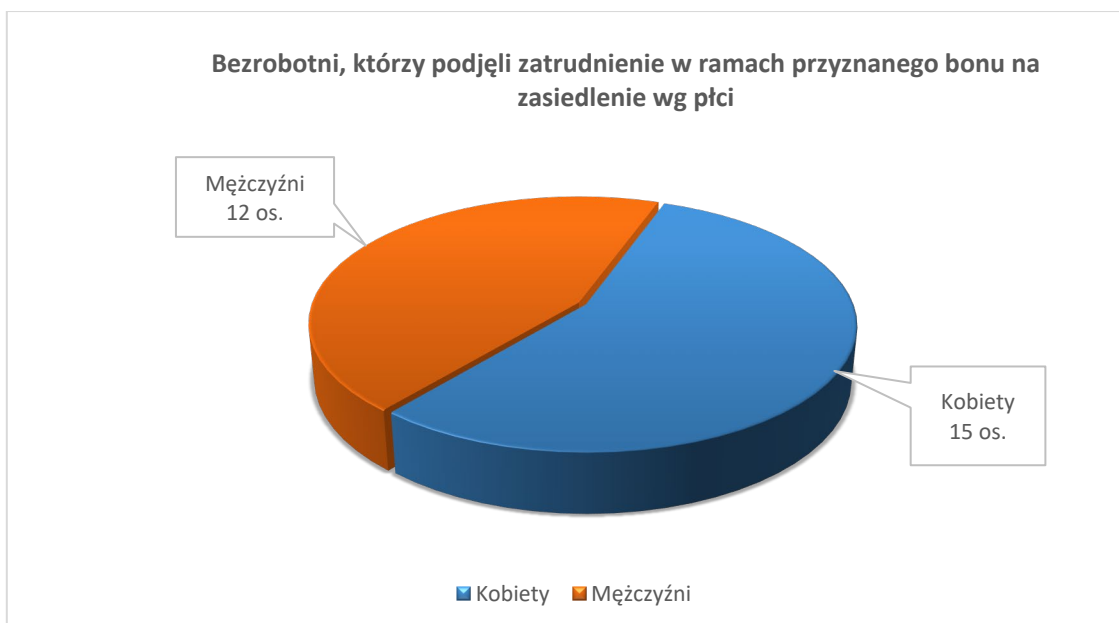
Bon na zasiedlenie dla bezrobotnego do 30 roku życia

Na wniosek osoby bezrobotnej do 30 roku życia może być przyznany bon na zasiedlenie, który stanowi gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania wnioskodawca będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Bon na zasiedlenie może zostać przyznany w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, przeznacza się go na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. W 2023 r. osoby bezrobotne do 30 roku życia mogły uzyskać dofinansowanie związane z bonem na zasiedlenie w kwocie do 12 000,00 zł

W 2023 roku, powyższą formą wsparcia zostało objętych 25 osób. Zatrudnienie podjęło 27 osób (trzy osoby które otrzymały bon w grudniu 2022 r., podjęło zatrudnienie w styczniu 2023 r.). W ramach bonu na zasiedlenie wydatkowano łącznie kwotę 299 844,00 zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółowie Podlaskim

Środki na podjęcie działalności gospodarczej

Sytuacja na lokalnym rynku pracy wymusza poszukiwania nowych form ograniczających poziom bezrobocia. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stwarza możliwość przyznania dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej. Program ten adresowany jest do osób przedsiębiorczych, które same chcą stworzyć dla siebie miejsce pracy.

W 2023 roku dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej przyznano ogółem 68 osobom w ramach różnych źródeł finansowania, w tym:

- z Funduszu Pracy – 40 osób,
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach projektu pn. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie sokołowskim (I)” – 21 osób,
- z rezerwy Funduszu Pracy pn. „Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi” – 3 osoby,
- ze środków Programu Regionalnego „Mazowsze 2023 – bezrobotni do 30 roku życia” – 2 osoby,
- w ramach projektu pilotażowego „SAMODZIELNIK” Czas na Młodych - punkty doradztwa dla młodzieży – 2 osoby.

Podobnie jak w roku poprzednim, najbardziej popularnym profilem podejmowanej działalności była:

- działalność usługowa – 55 dotacji,
- działalność produkcyjna – 8 dotacji,
- działalność handlowa – 5 dotacji.

Dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej jest instrumentem, który charakteryzuje się wysoką skutecznością i cieszy dużym zadowoleniem korzystających z niego klientów.

5. ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

5.1. PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PLUS

Ze względu na wynikające z wielu czynników zjawisko defaworyzowania na rynku pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w sposób szczególny podchodzi do wspierania niektórych grup bezrobotnych i poszukujących pracy. Dla znaczącej części z nich funkcjonują specjalnie wydzielone przedsięwzięcia.

W 2023 roku realizowany był projekt „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie sokołowskim (I)” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Priorytetu VI Fundusze Europejskie dla aktywnego zawodowo Mazowsza, Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, FEM 2021-2027.

Budżet projektu w roku 2023 wyniósł 880 132,01 zł. Kwota wydana to 864 291,87 co stanowi 98,2%. Projekt rozpoczął się w czerwcu 2023 roku i będzie trwał do 31.12.2024 r.

W ramach projektu w 2023 roku wsparciem objęto 41 osób bezrobotnych, w tym 22 kobiety. Uczestnikami projektu będą osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim. W pierwszej kolejności do projektu kierowane będą osoby należące do grup w szczególności znajdujących się trudnej sytuacji tj.:

- osoby młode w wieku 18-29 lat – 23 osoby, w tym 12 kobiet,
- osoby długotrwale bezrobotne - 7 osób, w tym 5 kobiet,
- osoby z niepełnosprawnościami - 1 osoba, w tym 1 kobieta,
- osoby o niskich kwalifikacjach, tj.(osoby z wykształceniem średnim lub niższym; do tej grupy nie kwalifikują się osoby z wykształceniem pomaturalnym i wyższym) - 18 osób, w tym 8 kobiet,
- osoby powyżej 50 roku życia -2 osoby, w tym 2 mężczyzn,
- osoby z obszarów wiejskich - 22 osoby, w tym 10 kobiet,
- kobiety – 22 osoby.

Część osób kwalifikowało się do więcej, niż jednej z ww. kategorii.

W ramach projektu uczestników objęto następującymi instrumentami rynku pracy:

- staże – 9 osób w tym 5 osób w ramach Gwarancji dla Młodzieży(GDM) - zakładającej przedstawienie klientowi Urzędu będącemu w wieku 18-29 lat propozycji pracy lub innej formy pomocy w okresie pierwszych 4 miesięcy od dnia przystąpienia do projektu,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 21 osób, w tym 8 osób młodych w ramach GDM,
- szkolenia – 3 osoby, w tym 2 osoby młode w ramach GDM,
- bony na zasiedlenie – 8 osób.

Zgodnie z metodologią określoną na potrzeby sprawozdania MPiPS-02 załącznik nr 1,41 osób zakończyło udział w projekcie, z czego 36 osób podjęło zatrudnienie. Program uzyskał efektywność zatrudnieniową na poziomie 87,80 %.

5.2. PROJEKTY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY I REZERWY FUNDUSZU PRACY

W 2023 r. realizowaliśmy program regionalny „Mazowsze 2023 – bezrobotni do 30 roku życia” finansowany ze środków Funduszu Pracy. Program realizowany był w oparciu o ustawę o promocji

zatrudnienia i instytucjach runku pracy oraz Programy regionalne – kierunkowe wytyczne dla wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy. Program realizowany był na podstawie „Diagnozy sytuacji osób bezrobotnych na mazowieckim rynku pracy”, o której mowa w art.66c ust.3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W 2023 r. osoby bezrobotne do 30 roku życia stanowiły jedną z najbardziej licznych grup w naszych rejestrach(ponad 30% ogółu zarejestrowanych)

Okres realizacji programu: od 01.02.2023 r. do 31.12.2023 r.. Budżet projektu w 2023 roku wyniósł 351 000, 00 zł, z czego wydatkowano kwotę 346 942,25 zł, co stanowi 98,84 %.

W ramach projektu w 2023 roku wsparciem objęto 33 osoby młode do 30 roku życia.

W ramach projektu uczestników objęto następującymi instrumentami rynku pracy:

- staże – 10 osób;
- szkolenia – 2 osoby;
- prace interwencyjne – 14 osób;
- bony na zasiedlenie – 5 osób;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 2 osoby.

W ramach programu koszt na uczestnika(średnia) wyniósł 10 513,40 zł. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 85,19%.

W 2023 roku realizowaliśmy też program ze środków rezerwy funduszu pracy MRiPS pt. „Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi”.

Okres realizacji programu: od kwietnia do grudnia 2023 roku. Budżet projektu w 2023 roku wyniósł 593 526,77 zł, z czego wydatkowano kwotę 587 837,56 zł, co stanowi 99 %.

W ramach projektu w 2023 roku wsparciem objęto 43 osoby bezrobotne zamieszkałe na terenach wiejskich z wyłączeniem miasta Sokołów Podlaski i Kosów Lacki.

W ramach projektu uczestników objęto następującymi instrumentami rynku pracy:

- staże – 23 osoby;
- roboty publiczne – 15 osób;
- bony na zasiedlenie – 2 osoby;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 3 osoby.

W ramach programu koszt na uczestnika(średnia) wyniósł 13 803 zł. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 79,50%.

5.3. POZOSTAŁE PROGRAMY

✓ Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Kształcenia ustawiczne stało się jednym z najistotniejszych elementów strategii rozwoju współczesnej gospodarki, która w coraz większym stopniu opiera się na wiedzy, nowoczesnych technologiach oraz innowacjach. Stale uzupełniane kwalifikacje przyczyniają się do większej produktywności pracy i konkurencyjności gospodarki oraz umożliwiają elastyczne dopasowanie do ciągle zmieniających się potrzeb rynku pracy. Inwestycja w najcenniejsze zasoby nie musi być jednak skomplikowana i kosztowna, gdyż Urząd w swojej ofercie posiada środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, które stanowią dla pracodawców cenną pomoc.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia KFS było zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Pracodawca starający się o dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego musi wnieść wkład własny w wysokości 20% kosztów, zaś 80% kosztów kształcenia ustawicznego sfinansuje KFS. W przypadku mikroprzedsiębiorstwa, tj. pracodawcy zatrudniającego do 10 osób, ze środków KFS można sfinansować 100% kosztów kształcenia ustawicznego. Jednak całość dofinansowania środkami KFS nie może przekroczyć wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika. Wsparcie kształcenia ustawicznego środkami KFS udzielane jest na zasadach pomocy de minimis.

W roku 2023 Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznał środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego stanowiące wydzieloną część Funduszu Pracy w wysokości 853 240,00 zł. Z kolei Rada Rynku Pracy przyznała środki tzw. rezerwy KFS w wysokości 30 080,00 zł.

Ogłoszenia o naborze wniosków pracodawców o przyznanie środków na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego zamieszczane były na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu, ze wskazaniem priorytetów wydatkowania KFS na dany rok, terminu rozpoczęcia i zakończenia naboru wniosków oraz elementów, branych pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków. Nabory wniosków w 2023 roku ogłaszane były 6 razy. Łącznie wpłynęło 87 wniosków o sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców ze środków KFS na łączną kwotę w wysokości 1 216 452,96 zł. Pozytywnie rozpatrzono 74 wnioski (w tym 1 Pracodawca anulował zawarcie umowy), 7 Pracodawców zrezygnowało ze wsparcia, 2 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia, 4 wnioski rozpatrzono negatywnie.

	Liczba	Kwota
Liczba Pracodawców wnioskujących o wsparcie, w tym:		
Zawarte umowy	73	880 893,16
Anulowane umowy	1	13 200,00
Wnioski pozostawione bez rozpatrzenia	2	14 040,00
Rezygnacja pracodawców	7	138 900,00
Wnioski rozpatrzone negatywnie	4	21 260,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółowie Podlaskim

W 2023 roku w ramach podpisanych umów o sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców z Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkowano kwotę 852 252,20 zł. W ramach przyznanych środków KFS ze sfinansowania/ dofinansowania kursów, egzaminów i studiów podyplomowych skorzystało 501 osób.

Pracodawca	Liczba pracodawców objętych wsparciem KFS	Liczba przeszkolonych pracowników
Przedsiębiorca zatrudniający do 9 pracowników	27	61
Przedsiębiorca zatrudniający od 10 do 49 pracowników	11	64
Przedsiębiorca zatrudniający powyżej 50 pracowników	12	344
Jednostki sektora finansów publicznych	4	16
Inni Przedsiębiorcy	2	16
RAZEM	56	501

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółowie Podlaskim

Powyższa tabela przedstawia pracodawców korzystających z tych środków wraz z liczbą pracowników.

Szkolenia pracowników i pracodawców mają wpływ nie tylko na wzbogacenie ich wiedzy i umiejętności, ale także na funkcjonowanie firmy na rynku oraz na jej wewnętrzne stosunki. Przeszkoleni pracownicy efektywniej realizują zadania związane z ich stanowiskiem pracy, co niewątpliwie wpływa na ilość i jakość wyrobów czy usług, a w konsekwencji wiąże się ze wzrostem wydajności pracy i podniesieniem jej konkurencyjności. Ponadto inwestowanie w rozwój zawodowy pracowników ma wpływ na zwiększenie ich motywacji do pracy oraz stwarza im nowe możliwości w zakresie podejmowania nowych i trudniejszych zadań.

✓ **Projekt pilotażowy pt. „Nowoczesna kobieta – Kierunek praca” realizowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy**

W 2023 r. Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim zakończył realizację projektu pilotażowego pod nazwą: „Nowoczesna kobieta – Kierunek praca” realizowanego w okresie 01.02.2022r. – 31.12.2023r. Celem ogólnym projektu pilotażowego była aktywizacja zawodowa bezrobotnych kobiet zamieszkujących na terenie powiatu sokołowskiego, w szczególności na terenach gmin zmarginalizowanych tj. Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń a celem szczegółowym zwiększenie możliwości zatrudnienia oraz jego utrzymania przez kobiety powracające na rynek pracy po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim lub wychowawczym, okresie bierności zawodowej związanym z wychowywaniem dzieci, zamieszkujące na terenach zmarginalizowanych, w tym kobiety do 30 roku życia z grupy NEET.

**DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW REZERWY FUNDUSZU PRACY
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
NA PODSTAWIE OGŁOSZONEGO NABORU
NA PROJEKTY PILOTAŻOWE POD NAZWĄ
„STABILNA PRACA – SILNA RODZINA”**

NOWOCZESNA KOBIETA – KIERUNEK PRACA

Cel projektu: Zwiększenie możliwości zatrudnienia oraz jego utrzymania przez kobiety powracające na rynek pracy po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim lub wychowawczym, okresie bierności zawodowej związanym z wychowywaniem dzieci, zamieszkujące na terenach zmarginalizowanych, w tym kobiety do 30 roku życia z grupy NEET.

Formy wsparcia:

- doradztwo zawodowe;
- moduł przedsiębiorcy (w tym przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, bon pomostowy ,usługa księgowa);
- moduł pracodawcy/umowa uaktywniająca (w tym refundacja pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne, premia dla mentora/pracownika wyznaczonego przez pracodawcę do opieki nad nowozatrudnioną osobą, premia dla pracodawcy za utrwalenie zatrudnienia po wymaganym okresie);
- bon opiekuńczy, bon komunikacyjny dla skierowanej osoby bezrobotnej podejmującej zatrudnienie w ramach umowy uaktywniającej.

Całkowita wartość projektu w latach 2022–2023: 334 160,00 zł

Projekt zakładał trzy moduły: moduł promocyjno – rekrutacyjny, moduł przedsiębiorcy i moduł pracodawcy/umowa uaktywniająca.

W ramach moduły pierwszego zamieszczona została informacja o projekcie na stronie internetowej sokolowpodlaski.praca.gov.pl, tablicy ogłoszeń realizatora oraz we wszystkich urzędach gmin powiatu sokołowskiego. Do projektu zostało zakwalifikowanych 10 kobiet spełniających kryteria naboru – 3 osoby pochodziły z terenu gminy Jabłonna Lacka, 2 z terenu gminy Repki, 2 z miasta Sokołów Podlaski, 1 z gminy Kosów Lacki, 1 z gminy Sterdyń oraz 1 z gminy Bielany.

W ramach modułu przedsiębiorcy kandydaci mogli ubiegać się o przyznanie wsparcia finansowego na otwarcie działalności gospodarczej. Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznana została 4 uczestnikom projektu. Maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 30 000,00 zł. W ramach tego moduły osoby, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dodatkowo otrzymały przez okres pierwszych 6 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej bezpłatną usługę księgową w wysokości 300 zł miesięcznie oraz bon pomostowy w wysokości 700,00 zł miesięcznie, z przeznaczeniem na bieżące koszty prowadzonej działalności. Całkowity koszt wsparcia dla jednej osoby to 36 000,00 zł.

Wszystkie osoby, które otrzymały wsparcie na rozpoczęcie działalność gospodarczej prowadzą wskazaną działalność. Są to działalności z zakresu sprzedaży ubranek i akcesoriów dla dzieci, kwaciarnia i dekoracje, działalność fotograficzna, salon fryzjerski. Zaplanowana kwota na ten moduł została wydatkowana w 100 %.

W ramach modułu pracodawcy/ umowa uaktywniająca 6 kobiet podjęto zatrudnienie w ramach umowy uaktywniającej gwarantującej:

- a. refundacje pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres do 6 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych bezrobotnych w wysokości 1770 zł miesięcznie. Pracodawca zobowiązany był do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres objęty refundacją wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne oraz przez okres 3 miesięcy po zakończeniu tej refundacji,
- b. premie dla mentora/pracownika wyznaczonego przez pracodawcę do opieki nad nowozatrudnioną osobą przez okres pierwszych 3 miesięcy w wysokości 400,00 zł miesięcznie,
- c. premie dla pracodawcy za utrwalenie zatrudnienia po wymaganym okresie tj. 9 miesięcy w wysokości 1500 zł, maksymalnie za okres 3 miesięcy.

Zawartych zostało 6 umów z pracodawcami. W ramach umowy uaktywniającej 6 pracodawcom zrefundowano koszty zatrudnienia osoby skierowanej, wypłacono premię dla mentora za sprawowanie opieki nad nowozatrudnioną osobą oraz 4 pracodawcom wypłacono premię za utrwalenie zatrudnienia. Osoby skierowane podjęły zatrudnienie na stanowiskach kucharz – 2 osoby, pomocnik mleczarski – 1 osoba, asystent fryzjerki – 1 osoba, referent – 1 osoba, pomoc administracyjna – 1 osoba.

W ramach zawartej umowy skierowana osoba bezrobotna miała prawo do:

- 1) bonu na opiekę w wysokości 620,00 zł, przez okres do 12 miesięcy zatrudnienia na pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem. Bon na opiekę otrzymywała osoba, która w związku z zatrudnieniem w ramach umowy uaktywniającej ponosiła koszty opieki nad dzieckiem do 7 roku życia lub na dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Z bonu na opiekę skorzystało 6 kobiet,
- 2) bonu komunikacyjnego w wysokości 400,00 zł, przez okres pierwszych 6 miesięcy zatrudnienia. Bon komunikacyjny przysługiwał osobie, która w związku z podjęciem zatrudnienia w ramach

umowy uaktywniającej ponosiła koszty dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca pracy. Z bonu komunikacyjnego skorzystało 5 kobiet.

PODSUMOWANIE	Założenia: Liczba uczestników projektu- 10 osób Liczba osób powracająca na rynek pracy – 8 osób poprzez samozatrudnienie lub zatrudnienie.	Wykonanie: Liczba uczestników projektu- 10 osób Liczba osób powracająca na rynek pracy – 10 osób w tym: – 6 osób w ramach zatrudnienia u pracodawcy – 4 osoby rozpoczęło własną działalność gospodarczą	
BUDŻET	Kwota przyznana 334 160 ,00 zł	Kwota wydatkowana: 307 116,39 zł	wykonanie finansowe 91,9 %

Po zakończonym projekcie dokonano badania satysfakcji uczestników z ich udziału w projekcie. Badaniem objęto zarówno kobiety jak i pracodawców. Wszyscy uczestnicy otrzymali ankietę badającą poziom satysfakcji z udziału w projekcie pilotażowym, która składała się w pytań zamkniętych i otwartych. Udało się zebrać 87,5 % ankiet – łącznie 14 ankiet (z 16 możliwych).

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Uczestnictwo w projekcie rozpoczynało się od przygotowania uczestniczek do aktywności zawodowej. Przygotowanie obejmowało poradnictwo i pośrednictwo zawodowe, zmianę nastawienia do podejmowania pracy lub własnej działalności, wzmocnieniu poczucia własnej sprawczości. Mniejsze i elastyczniejsze uwarunkowania formalne zaproponowane w projekcie, zmniejszyły biurokrację i powodowały lepsze nastawienie do poszczególnych elementów projektu, wpłynęły na wyższą ocenę proponowanych form wsparcia. Uczestniczki były zadowolone z tego powodu, a jednocześnie odczuwały większą odpowiedzialność za zadanie, odczuwały zaufanie i autonomię do decydowania, co wybrać.

Realizacja projektu i zasady udzielanego wsparcia ujęte były w Regulaminie rekrutacji uczestników do projektu pilotażowego, celem określenia zasad korzystania z poszczególnych form wsparcia.

Projekt zakładał wprowadzenie na rynek pracy 10 kobiet, które po urodzeniu dziecka chciały powrócić do aktywności zawodowej. Założenia te zostały zrealizowane – 6 kobiet rozpoczęło pracę w ramach umowy uaktywniającej a 4 otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Zakładany rezultat powrotu na rynek pracy co najmniej 80 % osób objętych projektem został osiągnięty. Jednym z głównych założeń tego projektu był trwały powrót na rynek pracy, a więc taki, który zakłada dalsze zatrudnienie lub prowadzenie działalności po zakończeniu udziału w projekcie. Sprawdzając trwałość pozostawiania na rynku przez uczestniczki projektu w okresie poza jego trwaniem stwierdzono, że na dzień końca projektu (31.12.2023) 9 kobiet pracuje nadal, w tym 4 prowadzą własną działalność gospodarczą a 1 kobieta przebywa na urlopie macierzyńskim.

Bon opiekuńczy – był pozytywnie odebrany przez uczestniczki, jako dodatkowy element wsparcia w ramach umowy uaktywniającej. Uczestniczki miały możliwość wyboru formy opieki dla swoich dzieci. Pozwoliło to klientkom na podjęcie decyzji o powrocie na rynek pracy. Ponieważ wsparcie było udzielone od pierwszego miesiąca to dawało bezpieczeństwo finansowe, a klientki mogły

skupić się na pozyskiwaniu i odświeżaniu umiejętności zawodowych. Pozyskanie tych środków było uproszczone w swojej procedurze, co również wpływało na pozytywną opinię, o tym elemencie wsparcia. Pomysł na taką formę pomocy podyktowany był rzeczywistymi warunkami i możliwościami przyjęcia dziecka do placówki opiekuńczej. W powiecie sokołowskim istnieje deficyt usług opiekuńczych w postaci niewystarczającego dostępu do miejsc opieki na dzieckiem. Placówki opiekuńcze są obłożone dużą ilością dzieci, jest duża liczba chętnych, a w niektórych miejscowościach nie ma punków opiekuńczych. Natomiast bon opiekuńczy pozwolił na opłatę za pobyt dziecka w placówce opiekuńczej bądź skorzystanie z pomocy osoby prywatnej.

Bon komunikacyjny był odpowiedzią na trudności z dojazdem i słabo skomunikowane peryferia powiatu. Pozwalał na zmniejszenie skutków wykluczenia komunikacyjnego. Pozostawiał uczestnikom swobodę decydowania, w jaki sposób dojadą do miejsca pracy (czy komunikacją publiczną czy własnym środkiem transportu).

Wprowadzenie mentora zostało pozytywnie odebrane przez uczestników projektu. Dzięki temu łatwiejsze było wprowadzenie nowego pracownika w panujące schematy działania firmy, w jej standardy, bezpośrednio w miejscu pracy. Pracodawca zyskiwał pracownika dostosowanego do swoich potrzeb. Nowy pracownik czuł wsparcie ze strony doświadczonego pracownika, zapewniło to również bezpieczeństwo i szybszą integrację z innymi pracownikami. Gratyfikacja pieniężna dla mentora stanowiła pozytywny bodziec dla osoby opiekującej się nowym pracownikiem.

Premia utrwalająca zatrudnienie była pozytywnie oceniona przez pracodawców. Dawła większą pewność, że pracodawca zdecyduje się na dalsze zatrudnienie. Mając na uwadze, że projekt był skierowany do uczestniczek z dłuższą przerwą zawodową założyliśmy, że będą mogły mieć większą trudność z przystosowaniem się do pracy i przekonaniem pracodawców do siebie, że są wartościowymi pracownikami. Premia pozwalała na pokrycie prawie połowy kosztów zatrudnienia w okresie do 3 miesięcy. Część pracodawców chciałaby aby była dłuższa, ale nie dawałoby to gwarancji, że i po zakończonym dłuższym okresie udzielania premii uczestniczka byłaby zatrudniona. W związku z tym dłuższy okres w naszej ocenie nie byłby wskazany. Niewłaściwym jest powiązanie długości zatrudnienia od uzyskiwania premii.

Dodatkowe elementy wspierające rozpoczęcie działalności gospodarczej pomogły w szybszej decyzji o podjęciu własnej działalności gospodarczej. Były dodatkowym bodźcem do podjęcia takiej decyzji. Wpływały na poczucie bezpieczeństwa z powodu zabezpieczenia finansowego w pierwszych miesiącach prowadzenia firmy (bon pomostowy). To rozwiązanie sprawdziło się i zostało pozytywnie ocenione przez wszystkie uczestniczki. Zatem rekomendujemy przyznawanie bonu pomostowego dla osób, które chcą rozpocząć własną działalność gospodarczą. Implementując takie lub podobne rozwiązanie do przepisów prawnych, można rozważyć podział środków finansowych poprzez przyznanie części środków związanych z zakupem maszyn czy urządzeń związanych ściśle z planowaną działalnością, a część przeznaczyć na pokrywanie innych kosztów związanych z rozpoczęciem tej działalności.

Pokrycie kosztów usługi księgowej polegało na wyłonieniu biura księgowego, które obsługiwało uczestników projektu. Okazało się, że pomoc księgowa, jako usługa, która była finansowana dodatkowo, została pozytywnie zaopiniowana. Jednak w ocenie uczestniczek bardziej adekwatne byłoby, gdyby to one decydowały o wyborze biura księgowego i na nich spoczywała odpowiedzialność za wybór biura księgowego, z którym chcą współpracować.

Reasumując realizacja projektu pilotażowego przebiegła bez większych trudności. Zaproponowane działania spotkały się z aprobatą uczestników i pomogły im w szybszym podjęciu decyzji o powrocie na rynek pracy. Celnie trafiły w potrzeby uczestniczek. Elastyczne podejście w realizacji poszczególnych zadań zaproponowanych w projekcie spowodowało pozytywne

nastawienie uczestniczek, możliwość współdecydowania o zastosowanym środku pomocy i jego rodzaju, co pozytywnie wpłynęło na poczucie własnej sprawczości. Zaproponowane w projekcie pilotażowym rozwiązania, w naszej opinii ułatwiłyby kobietom połączenie roli pracownika i rodzica, a pracodawców przekonało do tego, że można łączyć opiekę nad dzieckiem z pracą. Rozwiązania te mogłyby służyć jako skuteczne narzędzia we wspieraniu kobiet na rynku pracy.

✓ **Projekt pilotażowy pt. „SAMODZIELNIK-Aktywizacja-Doradztwo-Psychologia” realizowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy**

W dniu 31 maja 2023 r. Minister Rodziny i Polityki Społecznej, Pani Marlena Małąg ogłosiła wyniki naboru wniosków na projekty pilotażowe pod nazwą „Czas na młodych – punkty doradztwa dla młodzieży”, uruchomionego w dn. 14 marca 2023 r.

W ramach naboru wpłynęło 78 wniosków o dofinansowanie. Wszystkie złożone wnioski zostały ocenione pod względem formalnym, merytorycznym oraz finansowym przez Komisję do spraw oceny projektów pilotażowych. Na podstawie dokonanej oceny Komisja utworzyła listę 77 projektów rekomendowanych do realizacji. W związku z wysoką jakością przedłożonych wniosków Minister Rodziny i Polityki Społecznej zdecydowała o zatwierdzeniu wszystkich rekomendowanych 77 projektów do realizacji i zwiększeniu pierwotnie zaplanowanej kwoty na projekty pilotażowe w ramach ww. naboru.

Celem ogłoszonego pilotażu było opracowanie i przetestowanie koncepcji punktów doradztwa i zintegrowanych usług dla młodzieży (na zasadzie tzw. one stop shop – czyli jednego okienka, w którym każda osoba młoda do 30 r. ż. może uzyskać wsparcie i informację w zakresie m. in. możliwości zatrudnienia, edukacji, zdrowia, zamieszkania), przez urzędy pracy działające na terenie powiatów, w których udział osób młodych do 30 r. ż. w ogóle zarejestrowanych osób bezrobotnych jest wyższy od średniej dla kraju (tj. przekracza na koniec grudnia 2022 r. 23,9%).

Podejście to jest obecne w innych krajach w Europie oraz jest rekomendowane w Zaleceniu Rady UE w sprawie wzmocnionej Gwarancji dla młodzieży.

Efekty pilotażu mają posłużyć jako podstawa do dalszych prac nad systemowym rozwiązaniem w Polsce w zakresie punktów wsparcia dla młodzieży, które ma zostać opracowane przy wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego + na lata 2021-2027.

Dofinansowanie projektów pilotażowych odbywa się ze środków rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji ministra właściwego ds. pracy. Okres realizacji projektu powinien wynosić minimum 12 miesięcy i maksimum 18 miesięcy i zakończyć się najpóźniej 31 grudnia 2024 r.

Również i nasz wniosek o dofinansowanie projektu pilotażowego decyzją Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej otrzymał rekomendację na realizację projektu pilotażowego pod nazwą: SAMODZIELNIK-Aktywizacja-Doradztwo-Psychologia. Otrzymaliśmy dofinansowanie w wysokości 795 080,00 zł (2023 r- 338 920,00 zł; 2024 r-456 160,00 zł). Okres realizacji projektu pilotażowego: 01.07.2023 r.- 31.12.2024 r.

Liderem projektu pilotażowego jest Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim we współpracy z:

1. Centrum Pomocy Socjalnej w Sokołowie Podlaskim
2. Publiczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Sokołowie Podlaskim

3. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokołowie Podlaskim

Zaplanowane zostały następujące działania:

1. aktywizacja zawodowa i poradnictwo zawodowe,
2. informacja w zakresie możliwych form pomocy społecznej,
3. doradztwo psychologiczne,
4. doradztwo prawne.

Punkt doradczy dla młodzieży uruchomiony został w siedzibie tut. Urzędu. Adaptowany punkt doradztwa dla młodzieży składa się z 2 pomieszczeń roboczych, holu i łazienki. Docelowo jeden pokój spełnia funkcję poradni na indywidualne konsultacje z psychologiem, pośrednikiem, doradcą i specjalistami ze strony partnerów projektu. Pomieszczenia zostało wyposażone w biurko, fotel, sofę i stół – co ma sprzyjać chęci otwarcia się, budowaniu zaufania, indywidualnej pracy nad sobą. Drugi większy pokój ma charakter do pracy wspólnej.

Do obsługi punktu doradczego oddelegowanych zostało 14 pracowników w ramach swoich obowiązków służbowych (2 doradców zawodowych, 4 pośredników pracy, 1 specjalista ds. rozwoju zawodowego, 3 specjalistów ds. programów, radca prawny, koordynator projektu, księgowy, pracownik merytoryczny posiadający uprawnienia do kierowania samochodem służbowym).

Pracownicy pełnią dyżury zgodnie z ustalonym harmonogramem.

W ramach umowy o współpracy partnerskiej dyżury pełnią:

- pracownik Centrum Pomocy Socjalnej 4 godz.,
- pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie 4 godz.,
- pracownik-psycholog Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej 4 godz.,
- radca prawny 2 godz.

W razie potrzeby dyżury pracowników zostaną dopasowane do potrzeb klientów.

Planowane rezultaty realizacji projektu:

- 200 osób skorzysta z usług punktu doradczego-w tym: z pomocy doradcy zawodowego (100 osób), pośrednika pracy (100 osób), psychologa (20 osób), radcy prawnego (20 osób), pracownika socjalnego (20 osób),
- 20 osób niezarejestrowanych, które dokonają rejestracji jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, w celu uzyskania wsparcia w punkcie doradczym,
- 10 osób skorzysta ze staży w ramach pakietu stażowego (stypendium stażowe, bon komunikacyjny, bon opiekuńczy),
- 5 osób skorzysta z promesy na działalność gospodarczą (środki na rozpoczęcie gospodarcze gospodarczej, usługa księgowa, bon pomostowy),
- 5 osób podwyższy swoje kwalifikacje zawodowe w ramach pakietu szkoleniowego.

Punkt doradczy rozpoczął swoją pracę od września 2023 r. Każda osoba, która trafiła do punktu wsparcia obsługiwana była przez pracownika pełniącego dyżur. Była poinformowana o celu powstania punktu i formach wsparcia, z których może skorzystać. Każda osoba została zapoznana z harmonogram pracy punktu, harmonogram dyżurów poszczególnych specjalistów. Punkt czynny jest codziennie w godzinach od 8-16.

Dodatkowo prowadzony jest mobilny punkt doradczy. Na potrzeby punktu zakupiony został samochód osobowy, aby dotrzeć do jak największej grupy osób biernych zawodowo, zamieszkałych w obszarach słabo skomunikowanych. Mobilny punkt doradczy daje nam również możliwość dotarcia do pracodawców funkcjonujących w trudno dostępnych obszarach powiatu.

Finansowe formy wsparcia zaplanowane na lata 2023-2024

Forma wsparcia	2023	2024	Ogółem
Pakiet Stażowy (3 m-czne staże)	2 osoby	8 osób	10 osób
Premia za utrwalenie zatrudnienia po stażu (2000 zł x 3 m-ce)		10 pracodawców	10 pracodawców
Bon komunikacyjny (400 zł x 6 m-cy)	1 osoba	5 osób	6 osób
Bon opiekuńczy (600 zł x 6 m-cy)		4 osoby	4 osoby
Promesa na działalność gospodarczą (35 000 zł)	2 osoby	3 osoby	5 osób
Bon pomostowy (700 zł x 6 m-cy)	2 osoby	3 osoby	5 osób
Usługa księgową (300 zł x 6 m-cy)	2 osoby	3 osoby	5 osób
Pakiet szkoleniowy (5000 zł)		5 osób	5 osób
Niezaplanowane formy wsparcia wynikające z potrzeb klientów punktu doradczego (30 000 zł)		Według potrzeb	Według potrzeb

OSIĄGNIĘTE REZULTATY W 2023 ROKU

Powstanie punktu doradczego dla osób młodych spełnia swoją rolę. W jednym miejscu osoby młode mogą skorzystać z wiedzy ekspertów z wielu dziedzin. Współpraca pomiędzy ekspertami pozwala na dokonanie pogłębionej analizy potrzeb osób korzystających z porad i wypracowanie odpowiedniego wsparcia dla poszczególnych uczestników np. przy współpracy doradcy zawodowego, pośrednika pracy i psychologa.

W 2023 r. z punktu doradczego skorzystało 130 osób w tym:

- Z usług pośrednika i doradcy zawodowego skorzystało –112 osób
- Pakietem stażowym objęto 2 osoby,
- Z promesy na działalność gospodarczą skorzystały 2 osoby,
- Z porady ekspertów z zakresu pomocy społecznej skorzystało –21 osób,
- Doradztwem psychologicznym objęto – 6 osób,
- Z doradztwa prawnego skorzystało – 7 osób.

W pierwszym roku działania punktu doradczego już 56% planowanych uczestników skorzystało z porady pośrednika pracy lub doradcy zawodowego. Z pomocy ekspertów z zakresu pomocy społecznej skorzystało więcej osób niż zaplanowano na cały okres trwania projektu. Również dużym zainteresowaniem cieszą się spotkania z psychologiem (30% planowanej liczby) oraz porady radcy prawnego (35% planowanej liczby). Cały czas w ramach punktu realizowane są różnego rodzaju spotkania z osobami bezrobotnymi, jak i pracodawcami. Mają one na celu promocje tego punktu wśród mieszkańców powiatu sokołowskiego.

W związku z obowiązkiem sprawdzenia umiejętności cyfrowych wśród osób do 30 r.ż. również w ramach działalności Punktu przeprowadzone były porady w tym zakresie. Posiadanie kompetencji cyfrowych służy lepszej współpracy i dostępności do usług, lepszemu przepływowi informacji między instytucjami, a osobami zainteresowanymi. Jednocześnie cały czas trwa akcja promocyjno-informacyjna, w ramach której prowadzimy spotkania z osobami do 30 roku życia. Ponadto informacja o punkcie została przekazana partnerom projektu oraz innym instytucjom publicznym z prośbą o rozpowszechnienie informacji, na bieżąco trwa akcja informacyjna w mediach społecznościowych i na stronach internetowych urzędu i partnerów projektu. Do wszystkich osób do 30 roku życia,

zarejestrowanych w urzędzie pracy wysłana została wiadomości SMS o powstaniu punktu i możliwości skorzystania z pomocy psychologa, prawnika lub pracownika socjalnego.

✓ *Europejski Rok Umiejętności*

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Komisja Europejska ogłosiła rok 2023 Europejskim Rokiem Umiejętności. Jego ustanowienie miało na celu zwrócenie uwagi na istotę uczenia się przez całe życie oraz docenianie wiedzy, kompetencji i umiejętności. Występujące zmiany na rynku pracy wymuszają potrzebę podnoszenia kwalifikacji osób pracujących i poszukujących pracy.

Inicjatywa ta ma wspierać osoby w zdobywaniu odpowiednich umiejętności na wysokim poziomie i przedsiębiorców przyczyniając się do powstawania wysokiej jakości miejsc pracy.

Priorytety Europejskiego Roku Umiejętności 2023 r. to:

1. Promowanie inwestycji w szkolenia i podnoszenie kwalifikacji, umożliwiające pracownikom
2. pozostanie na rynku pracy lub znalezienie nowej pracy.
3. Zapewnianie umiejętności odpowiadających potrzebom pracodawców poprzez ścisłą współpracę z partnerami społecznymi i przedsiębiorstwami.
4. Dopasowanie aspiracji i umiejętności pracowników do możliwości rynku pracy, zwłaszcza w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz ożywienia gospodarczego.
5. Przyciąganie pracowników z państw trzecich posiadających potrzebne umiejętności.

Nasz urząd od lat wspiera ideę promowania ustawicznego kształcenia się, podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych.

W obchody Europejskiego Roku Umiejętności włączył się również i nasz Urząd. Z zaplanowanych w ramach obchodów działań udało się zrealizować:

- 25.05.2023 Warsztaty pn: „SKILL-SY WARTE STOSOWANIA” poświęcone były umiejętnościom ważnym z punktu widzenia rynku pracy. W warsztatach uczestniczyło 9 osób.

Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z najnowszymi badaniami przeprowadzonymi przez Mazowieckie Obserwatorium Rynku Pracy wśród pracodawców: jakie umiejętności cenią i jakich szukają pośród kandydatów do pracy. Poznać tendencje rozwojowe pod kątem zapotrzebowania rynku pracy, które z nich warto rozwijać.

Ponadto uczestnicy mogli sprawdzić swoje umiejętności indywidualne, które stanowią ich zasoby i są atutem na rynku pracy. Wykonane ćwiczenia pozwoliły uczestnikom na wyobrażenie siebie w danej sytuacji, dzięki temu, że działali w grupie mogli sprawdzić swoją umiejętność współpracy, komunikacji oraz otwartości w relacjach międzyludzkich.

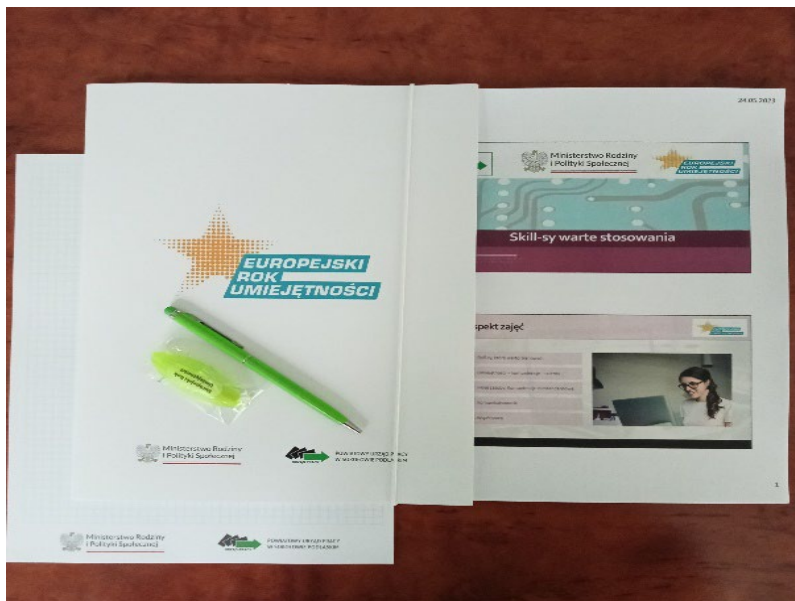
Celem warsztatów było również zmotywowanie uczestników do rozwijania umiejętności określanych jako miękkie, oprócz tych kwalifikacji, które potwierdzamy dyplomem. Na obecnym rynku pracy to właśnie te cechy miękkie mogą dać nam przewagę konkurencyjną i dzięki temu stajemy pożądanym pracownikiem.

- 30.05.2023 Spotkanie informacyjne nt: Zasad powierzania pracy cudzoziemcom w Polsce; Legalnej pracy w Polsce - kontroli zatrudnienia cudzoziemców; oraz Praktycznych wskazówek zatrudniania cudzoziemców przy wsparciu Powiatowego Urzędu Pracy.

W spotkaniu uczestniczyło 32 osoby z 23 zakładów pracy zainteresowanych zagadnieniami związanymi z zatrudnianiem cudzoziemców, regulacjami i przepisami z tym związanymi. W związku ze zmianą przepisów w tym zakresie, był to wówczas bardzo ważny temat dla pracodawców, którzy wcześniej sygnalizowali, że byliby zainteresowani uzupełnieniem bieżącej wiedzy w tym zakresie.

Do współpracy w organizacji spotkania oraz jako prelegentów udało nam się zaprosić przedstawicieli instytucji zajmującymi się na co dzień tym tematem, a mianowicie Agnieszkę Drwal – Dyrektora Wydziału Rynku Pracy Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Macieja Wolitka - Nadinspektora pracy w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Warszawie Oddział w Siedlcach.

- Dwa spotkania informacyjne z młodzieżą ze szkoły podstawowej (25.09.2023 i 11.12.2023) dotyczące między innymi: kompetencji twardych i miękkich - czym są?, jak je zdobywać? oraz zagadnień związanych z przygotowaniem się do podjęcia pracy i budowania kariery zawodowej, wyboru zawodu oraz roli i pomocy ze strony urzędu pracy, na jaką można liczyć w tym zakresie.
- 23-27.10.2023 Konsultacje indywidualne w zakresie instrumentów i usług oferowanych pracodawcom w Powiatowym Urzędzie Pracy, w tym również promocja nowego Programu pilotażowego „SAMODZIELNIK-Aktywizacja-Doradztwo-Psychologia”.

6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2022 R. O POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

W związku z agresją zbrojną Federacji Rosyjskiej na Ukrainę począwszy od 24 lutego 2022 r. obywatele Ukrainy zmuszeni byli opuścić terytorium Ukrainy w celu znalezienia bezpiecznego schronienia w Polsce. Wielomilionowa grupa uchodźców dotarła do Polski.

W celu uregulowania ich sytuacji pobytowej oraz zapewnienia niezbędnej pomocy w trudnym dla nich okresie w dniu 12 marca 2022 r. uchwalona została ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U.2023 poz.103 z późn. zm) zwaną „ustawą specjalną”. Ustawa ta określa zasady objęcia obywateli Ukrainy i członków ich rodzin ochroną czasową oraz wymienia uprawnienia związane z przyznawaniem im tej ochrony.

Art.22 ustawy specjalnej przewiduje szczególną regulację dotyczącą dostępu cudzoziemców do polskiego rynku pracy, których pobyt jest uznawany za legalny do 30 czerwca 2024 r. Uprawnienie to daje możliwość wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pod warunkiem złożenia powiadomienia przez pracodawcę do Powiatowego Urzędu Pracy właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy, o powierzeniu wykonywania pracy w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – praca.gov.pl. Do 31.12.2023 roku do tut. urzędu wpłynęło 1 602 powiadomienia.

Ponadto każdy obywatel Ukrainy, który korzysta ze specjalnych uprawnień specustawy oraz każdy obywatel, który aktualnie przebywa legalnie w Polsce może zarejestrować się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy na takich samych zasadach jak obywatele RP, z tym że rejestrować mogą również się osoby starsze tj. kobiety powyżej 60 roku życia i mężczyźni powyżej 65 roku życia (art.22 ust.6 ustawy). W 2023 roku w Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim zarejestrowanych było 51 obywateli Ukrainy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Większość to kobiety (49 kobiet, 2 mężczyzn). Najczęściej były to osoby, które deklarowały wykształcenie podstawowe. Najliczniejszą grupę stanowią osoby do 40 roku życia.

Osoby zarejestrowane w naszym urzędzie korzystają z pomocy doradców klienta, ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców. Pracodawcy dotychczas złożyli 9 ofert pracy na 283 miejsca pracy, które na prośbę pracodawców zostały przetłumaczone na język ukraiński dla obywateli Ukrainy. Pracodawcy poszukiwali pracowników z Ukrainy na stanowiska pakowacz ręczny, pracownik fizyczny, pracownik produkcji, rozbieracz-wykrawacz, ubojowy. Cześć osób, które przybyły do Polski odnalazły się już na rynku pracy. W 2023 roku 12 obywateli Ukrainy zostało skierowanych na staże. Podjęły staż na stanowiskach pomoc kuchenna, sprzątaczką, sprzedawca, fryzjer, manicurzystka, robotnik gospodarczy, pracownik biurowy. Dodatkowo 1 osoba podjęła zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych na stanowisku doradca klienta, 1 osoba rozpoczęła szkolenie z zakresu obsługi komputera.

Dalej funkcjonuje, punkt informacyjny dla obywateli Ukrainy jak i dla pracodawców, który powstał w 2022 roku tak, aby w jednym miejscu możliwe było uzyskanie odpowiednich informacji. Funkcjonuje tablica ogłoszeń w języku ukraiński, na której na bieżąco zamieszczane są informacje dotyczące ofert pracy, pomocy udzielanej przez inne instytucje.

7. POZYSKANE ŚRODKI FINANSOWE Z FUNDUSZU PRACY, EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS+) ORAZ ZE ŚRODKÓW REZERWY FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA I ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA.

Zgodnie z przyznanym limitem w 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim dysponował środkami w kwocie 6 130 094,20 zł na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Z kwoty tej:

- 4 305 436,19 zł stanowiły środki finansowe z Funduszu Pracy tzw. Algorytm na realizację aktywnych programów rynku pracy,
- 880 132,01 zł stanowiły środki na projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (+) w ramach Priorytetu VI Fundusze Europejskie dla aktywnego Mazowsza, Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych FEM 2021-2027,
- 351 000,00 zł stanowiły środki z Programu Regionalnego „MAZOWSZE 2023 – bezrobotni do 30 roku życia”,
- 593 526,00 zł stanowiły środki na Aktywizację zawodową bezrobotnych zamieszkujących na wsi REZERWA F.P.

Ponadto Urząd pozyskał dodatkowe środki w ramach projektów pilotażowych:

- Projekt pilotażowy "Nowoczesna Kobieta - Kierunek Praca" na lata 2022-2023 w ramach ogłoszonego naboru pn. "Stabilna praca - silna rodzina" – REZERWA – 334 160,00 zł.
- (w tym na 2022 r. – 274 000,00 zł; na 2023 r -60 160,00 zł)
- Projekt pilotażowy „Czas na Młodych – punkty doradztwa dla młodzieży nazwa projektu- SAMODZIELNIK–Aktywizacja-Doradztwo-Psychologia na lata 2023-2024 – REZERWA - 795 080,00 zł (w tym na 2023 r – 338 920,00 zł; na 2024 r- 456 160,00 zł.)

Dodatkowo pozyskano środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców 883 320,00 zł.

Ogółem pozyskane środki finansowe na aktywizację osób bezrobotnych i pomoc dla pracodawców to kwota 7 412 494,20 zł.

W 2023 r. w ramach przyznaných środków finansowych przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych, urząd objął różnymi formami wsparcia 542 osoby bezrobotne.

Jak co roku najwięcej osób skorzystało ze staży u pracodawców – 139 osoby. Prace interwencyjne cieszyły się również dużym zainteresowaniem wśród pracodawców. Pracodawcy złożyli wnioski dla 94 osób. Osoby bardziej samodzielne – miały możliwość ubiegania się o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej. Z tej formy skorzystało 66 osób. Na tworzenie nowych miejsc pracy w związku z refundacją nowego stanowiska pracy wpłynęło 23 wniosków. Na tworzone nowe stanowiska pracy skierowano 37 osób. Z wnioskami o organizację robót publicznych najczęściej występowały samorządy lokalne i spółki wodne, które utworzyły 30 miejsc pracy. Osoby, które zdecydowały się podwyższyć lub uzupełnić swoje kwalifikacje skorzystały ze szkoleń zawodowych. O taką formę wsparcia zawnioskowało 39 osób. Dodatkowo 27 osób skorzystało z bonu na zasiedlenie, 1 osobie sfinansowano koszty studiów podyplomowych, 6 osób zostało skierowanych do pracy w Domu Pomocy Społecznej w ramach nowego instrumentu (art.57a). Celem tego instrumentu jest zachęcenie do zatrudniania bezrobotnych lub poszukujących pracy w domach pomocy społecznej i tym samym wzmocnienie kadrowe tych placówek, 61 osobom pokryto koszty dojazdu na staż.

Ponadto w wyniku pozyskanych środków z rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektu pilotażowego pod nazwą „Czas na Młodych – punkty doradztwa dla młodzież”, 2 osoby zostały objęte pakietem stażowym oraz 2 osobom przyznano promesę na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Więcej informacji na temat projektu pilotażowego zostało opisane w powyższym sprawozdaniu.

Plan finansowy i aktywizacja osób bezrobotnych w 2023 roku

Wyszczególnienie	Plan finansowy	Wydatki	Liczba osób objętych formami wsparcia w 2022 roku
Algorytm			
Szkolenia	134 204,00	134 004,91	34 w tym 1 UK
Prace interwencyjne	539 759,00	537 736,31	80 w tym 1 UK
Roboty publiczne	282 940,00	282 935,04	15
Refundacja za prace społecznie użyteczne	67 760,00	66 933,42	37
Stáže u pracodawców	903 286,72	901 264,26	97
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 345 466,00	1 345 466,00	40
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	796 000,00	796 000,00	37
Bon na zasiedlenie	119 844,00	119 844,00	12
Dofinansowanie do wynagrodzenia 50+	17 450,00	17 450,00	1
Koszty dojazdu na staż	51 530,00	50 659,50	61
Finansowanie kosztów studiów podyplomowych	18 663,00	18 627,94,00	1
Opłata pobierana za postępowanie nostryfikacyjne art.40a	0	0	0
Zwrot kosztów poniesionych na wynagrodzenia na podstawie art. 57a	200 683,25	199 719,23	6
Koszty badań lekarskich lub psychologicznych	0	0	0
Świadczenia dla rolników	0	0	0
Razem	4 477 585,97 zł	4 470 640,61 zł	421
Program Regionalny MAZOWSZE 2023 - Bezrobotni do 30 roku życia			
Stáže	123 000,00	121 369,76	10
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	70 000,00	70 000,00	2
Prace interwencyjne	92 400,00	91 823,05	14
Szkolenia	5 600,00	4 048,53	2
Bon na zasiedlenie	60 000,00	60 000,00	5
Razem	351 000 zł	346 942,25 zł	33
Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi REZERWA			
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	92 000,00	91 970,00	3
Roboty publiczne	266 120,00	264 575,18	15
stáže	211 406,77	207 262,38	23
Bon na zasiedlenie	24 000,00	24 000,00	2
Razem	593 526,77 zł	587 807,56 zł	43
Projekt pn. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie sokołowskim (I)” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Priorytetu VI Fundusze Europejskie dla aktywnego zawodowo Mazowsza, Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027			
Stáže	63 132,01	57 951,92	9
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	710 000,00	701 874,00	21

Szkolenia	11 000,00	8 465,95	3
Bon na zasiedlenie	96 000,00	96 000	8
Razem	880 132,01 zł	864 291,87 zł	41
OGÓŁEM	6 302 244,75 zł	6 269 682,29 zł	538

Projekt pilotażowy pod nazwą „Czas na Młodych - punkty doradztwa dla młodzieży” SAMODZIELNIK- Aktywizacja-Doradztwo -Psychologia				
	Miasto Sokołów Podlaski	Gmina Sokołów Podlaski	Sterdyń	łącznie
Promesa na rozpoczęcie działalności gospodarczej	1	-	1	2
Pakiet stażowy	1	1	-	2
Ogółem	2	1	1	4

8. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizuje i finansuje zadania na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r., poz. 735 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1720 z późn.zm.).

Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym, którego środki są przeznaczane na wypłatę obligatoryjnych świadczeń, realizację zadań fakultatywnych oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Głównym dysponentem środków Funduszu Pracy jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, który przekazuje samorządom powiatowym środki na wypłaty obligatoryjnych świadczeń do wysokości potrzeb. Natomiast na wydatki związane z realizacją programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz finansowanie innych zadań fakultatywnych, środki są limitowane do wysokości wynikającej z algorytmu ich podziału, który uwzględnia poziom i strukturę bezrobotnych w poszczególnych powiatach.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2023 roku wydatkował następujące środki finansowe:

- 1) środki na utrzymanie Powiatowego Urzędu Pracy w kwocie 2 531 652,10 zł,
- 2) środki obligatoryjne na wypłaty zasiłków oraz dodatków aktywizacyjnych w wysokości – 2 398 802,34 zł,
- 3) środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wysokości 4 470 640,61 zł, tzw. Algorytm,
- 4) środki na realizację projektu „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie sokołowskim (I)” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Priorytetu VI Fundusze Europejskie dla aktywnego zawodowo Mazowsza, Działalnie 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, FEM 2021-2027 w wysokości 864 291,87 zł,
- 5) środki na realizację projektu pilotażowego „Nowoczesna Kobieta – Kierunek Praca” w ramach ogłoszonego naboru pn. „Stabilna praca – silna rodzina” – REZERWA – 36 460,00 zł,
- 6) środki na realizację projektu pilotażowego pn. „SAMODZIELNIK – Aktywizacja – Doradztwo – Psychologia” w ramach ogłoszonego naboru pn. „Czas dla Młodych - punkt doradztwa młodzieży” – 338 202,44 zł;
- 7) środki Funduszu Pracy na finansowanie innych fakultatywnych zadań w wysokości 491 787,71 zł,
- 8) środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości 852 252,20 zł,
- 9) środki na realizację programu regionalnego „Mazowsze 2023 – bezrobotni do 30 roku życia” finansowany ze środków Funduszu Pracy w wysokości 346 942,25 zł,
- 10) środki na realizację programu „Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi” w ramach rezerwy Funduszu Pracy MRiPS w wysokości 587 807,56 zł.

9. OBSŁUGA FORMALNA KLIENTÓW

✓ *Rejestracja osób bezrobotnych*

Głównym zadaniem realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim jest rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy oraz prowadzenie postępowań administracyjnych, w wyniku których wydawane są decyzje administracyjne oraz przyznawane świadczenia.

Od kilku lat funkcjonuje usługa elektronicznej rejestracji osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W celu dokonania takowej rejestracji osoba ubiegająca się o zarejestrowanie powinna na stronie www.praca.gov.pl wypełnić wniosek o dokonanie rejestracji za pośrednictwem formularza elektronicznego. Możliwe są dwie ścieżki postępowania:

- pełna rejestracja elektroniczna, która polega na złożeniu wniosku wraz z załącznikami w postaci elektronicznej po opatrzeniu ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym. W tej sytuacji nie jest wymagana wizyta osoby w urzędzie pracy.
- prerekonfiguracja, która polega na złożeniu wniosku w postaci elektronicznej. W tej sytuacji osoba ma możliwość umówienia się do Urzędu w dogodnym terminie w celu potwierdzenia poprawności przekazanych danych i dostarczenia załączników. Rejestracja nastąpi z dniem zgłoszenia się osoby w Urzędzie. W przypadku niestawienia się na taką wizytę, rejestracja nie dojdzie do skutku.

Od pojawienia się epidemii koronawirusa nastąpił wzrost zainteresowania klientów usługami elektronicznymi. Usługa rejestracji przez Internet cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród klientów. W 2023 roku drogą elektroniczną zarejestrowano 124 osoby, w tym 113 osób drogą pełnej rejestracji elektronicznej.

Natomiast brak kwalifikowanych podpisów elektronicznych i profili zaufanych spowodował konieczność osobistej rejestracji.

W 2023 roku zostało zarejestrowanych 1669 osób, w tym:

- bezrobotnych z prawem do zasiłku – 384 osoby,
- bezrobotnych bez prawa do zasiłku – 1273 osoby,
- poszukujących pracy – 12 osób,

Natomiast wyrejestrowanych zostało 1778 osób bezrobotnych.

✓ *Sprawy ewidencyjne osób bezrobotnych*

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2023 roku:

- wydał 4072 decyzje administracyjne oraz 12 postanowień w sprawach związanych ze statusem i uprawnieniami osób, do których zastosowanie miały przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- wydał 501 informacji o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11,
- udzielił 151 odpowiedzi na pisma i wnioski o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych wpływające do tutejszego Urzędu np. od Komornika Sądu Rejonowego, Policji, urzędów gmin i innych urzędów.

Wydanych zostało 618 zaświadczeń, w tym:

- do pomocy społecznej – 101, z czego 92 w Samorządowej Elektronicznej Platformie Informacyjnej (SEPI),
- dla celów służby zdrowia – 68,
- na wnioski (m. in. do świadczenia przedemerytalnego) – 449

W 2023 roku dokonano 4 913 zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, zmian danych i wyrejestrowań z ubezpieczeń.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wpłynęło 6 odwołań od decyzji administracyjnych. Na podstawie art. 132 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w 2 sprawach decyzja została uchylona w całości w zakresie utraty statusu osoby bezrobotnej, 4 decyzje zostały przekazane do wojewody mazowieckiego, co stanowi znikomą ilość wśród ogółu wydanych decyzji. W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego przez organ II instancji 2 decyzje utrzymał w mocy, 2 zaskarżone decyzje uchylono w całości i przekazano do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

W 2023 roku w 12 sprawach zastosowano nadzwyczajny tryb wzruszenia decyzji ostatecznych tj. wznowiono postępowanie administracyjne w oparciu o art. 145 § 1 pkt 5 k.p.a., gdy wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nieznanie organowi, który wydał decyzję. W każdym przypadku sprawy wznawiano z urzędu z powodu:

- 1) zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej – 11 spraw,
- 2) pozbawienia wolności – 1 sprawa.

✓ **Elektroniczne weryfikacja ubezpieczeń**

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim wielokrotnie korzysta z informacji zawartych w generowanych za pośrednictwem Systemu Syriusz raportach ZUS pod symbolami U1, U2 oraz U3. Usługa ta dostępna jest od lutego 2015 roku. Raporty te przedstawiają szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania do ubezpieczeń z innych tytułów (zatrudnienie, świadczenia OPS, działalność gospodarcza, renta), stanowią podstawę prowadzenia postępowań wyjaśniających i są często kluczowymi w rozstrzygnięciu spraw dotyczących statusu osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku.

Na podstawie wykonanej weryfikacji zostają wytworzone dokumenty, które w zamiarze mają likwidację rozbieżności między okresami podlegania ubezpieczeniu w ZUS i danymi w Urzędzie Pracy. Raport z usługi U1 dostarcza informacje o okresach ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego (data zgłoszenia, rodzaj ubezpieczenia wraz z informacją czy dobrowolne, czy obowiązkowe, kod tytułu ubezpieczenia, nazwa tytułu ubezpieczenia, NIP płatnika), informacje o zasiłkach i świadczeniach wypłacanych przez ZUS z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego (rodzaj świadczenia, okres, za który przyznano świadczenie), informacje o świadczeniach z ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (w tym rodzaj świadczenia, na jaki okres przyznane, czy wysokość świadczenia przyznana w decyzji wynosi połowę minimalnego wynagrodzenia)

Raport z usługi U2 wykazuje dane z ostatnich 18 miesięcy i dotyczy osób, które już posiadają status osoby bezrobotnej. Dostarcza informacje o okresach ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, w tym rodzaj ubezpieczenia, kod tytułu ubezpieczenia, nazwa tytułu ubezpieczenia, NIP płatnika, informacje o zasiłkach i świadczeniach wypłacanych przez ZUS z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego, dane o świadczeniach z ubezpieczenia emerytalnego i rentowego.

Raport z usługi U3 generowany jest w cyklach miesięcznych i zawiera osoby, co do których istnieje obowiązek dokonania analizy sytuacji i oceny czy istnieje podstawa do prowadzenia postępowania wyjaśniającego.

Obecnie Raport U3 uwidoczniony jest na karcie bezrobotnego w Systemie Syriusz i ukazuje się w formie komunikatu „zbieg ubezpieczeń”.

Wszystkie wyżej opisane rodzaje raportów w większości przypadków powodują konieczność prowadzenia krótko lub długookresowych postępowań administracyjnych często wymagających zaangażowania innych instytucji lub samych pracodawców.

W miarę upływu czasu raporty U1, U2, U3 zmniejszyły ilość nieprawidłowości związanych z kolizją zatrudnienia i statusu osoby bezrobotnej. W głównej mierze spowodowane jest to bieżącym generowaniem raportów, a przez to śledzeniem sytuacji bezrobotnych.

10. DZIAŁANIA PROMUJĄCE USŁUGI ŚWIADCZONE PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W SOKOŁOWIE PODLASKIM

Z punktu widzenia zarządzania powiatowym urzędem pracy niezwykle ważne są umiejętności kształtowania pozytywnych i trwałych relacji z pracodawcami, będącymi jedną z kluczowych grup klientów. Kreowanie wizerunku Urzędu jako partnera wiarygodnego i aktywnego, pozyskiwanie nowych pracodawców oraz utrzymanie kontaktów z pracodawcami już współpracującymi. Działania marketingowe realizowane były m.in. poprzez wizyty doradców klienta instytucjonalnego w zakładach pracy oraz kontakty telefoniczne i e-mailowe. Podczas rozmów z pracodawcami przekazywane były informacje o usługach i instrumentach rynku pracy realizowanych przez Urząd.

Promocja usług i instrumentów rynku pracy najczęściej odbywała się poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej urzędu sokolowpodlaski.praca.gov.pl.

Upowszechniano informacje od różnych partnerów rynku pracy, dotyczące między innymi:

- pomocy obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Polski. Pomoc dotyczyła dostępu do różnych programów, projektów umożliwiających poruszanie się po polskim jak i europejskim rynku pracy, korzystanie z bezpłatnych szkoleń, kursów językowych,
- bezpłatnych webinarium dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej „Jednoosobowa działalność gospodarcza - najważniejsze aspekty formalno-prawne”,
- programów oferowanych przez Okręgową Inspekcję Pracy,
- działań i wsparcia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- Rekrutacji do wszystkich form służby wojskowej.

Ponadto Urząd był współorganizatorem XII Sokołowskich Targów Pracy, Edukacji i Kariery - Szarada 2023, które odbyły się 15 marca 2023 r.

W hali Zespołu Szkół nr 1 w Sokołowie Podlaskim zorganizowano już po raz 12. Targi Pracy, Edukacji i Kariery „Szarada”. Zainteresowanie tak wystawców, jak i odwiedzających było bardzo duże. Dyrektor ZS nr 1 Małgorzata Baranowska, witając gości podkreśliła, że tegoroczne targi skierowane są do uczniów szkół średnich, ale też klas ósmych szkół podstawowych. Bo wtedy zaczyna się czas budowania kariery zawodowej. Wśród gości targów znaleźli się m.in. dyrektor siedleckiej delegatury Kuratorium Oświaty Adam Skup, zastępca burmistrza miasta Sokołów Podlaski Krzysztof Dąbrowski, wójt gminy Sokołów Podlaski Janusz Kur, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim Elżbieta Błońska, dyrektorzy szkół ponadpodstawowych z terenu miasta. W tym roku na targach pracowników szukało kilka firm, m.in. PKS Sokołów, węgrowski MIKST i Real S.A. Najciekawsze stoiska przygotowały służby mundurowe. Można było na nich obejrzeć sprzęt i wyposażenie, używane na co dzień w służbie przez żołnierzy, policjantów i strażaków. Nowością na sokołowskich targach była obecność Służby Więziennej, która zachęcała młodych ludzi do wstąpienia w swoje szeregi. Oblegane było stoisko Komendy Powiatowej Policji w Sokołowie Podlaskim. O co najczęściej pytała młodzież? O procedurę rekrutacji, o to, jak wygląda praca w policji, jakie wykształcenie wymagane jest do bycia policjantem – informuje st. sierż. Aleksandra Borowska z sokołowskiej policji. Biorąc pod uwagę frekwencję, targi należy uznać za bardzo udane.

Swoje stanowiska mieli pracodawcy: PSB Mrówka, DAIR Biuro Rachunkowe, PFR Portal PPK Sp. Zo.o. Warszawa, Spółdzielnia Inwalidów CHEGOS w Sokołowie Podlaskim, Zakład Produkcyjny PRONAR Filia Siemiatycze, Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej „Sokołów” w Sokołowie Podlaskim S.A., „Sokołów – Logistyka” Sp. Z o.o., Powiatowy Urząd pracy w Sokołowie Podlaskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie Filia w Siedlcach i służby mundurowe: Komenda Powiatowa Policji w Sokołowie Podlaskim, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sokołowie Podlaskim i Wojskowa Komenda Uzupełnień w Siedlcach.

30 maja 2023 r. zostało zorganizowane spotkanie informacyjne nt: Zasad powierzania pracy cudzoziemcom w Polsce; Legalnej pracy w Polsce - kontroli zatrudnienia cudzoziemców; oraz praktycznych wskazówek zatrudniania cudzoziemców przy wsparciu Powiatowego Urzędu Pracy. W spotkaniu uczestniczyło 32 osoby z 23 zakładów pracy zainteresowanych zagadnieniami związanymi z zatrudnianiem cudzoziemców, regulacjami i przepisami z tym związanymi. W związku ze zmianą przepisów w tym zakresie, był to wówczas bardzo ważny temat dla pracodawców, którzy wcześniej sygnalizowali, że byliby zainteresowani uzupełnieniem bieżącej wiedzy w tym zakresie.

Do współpracy w organizacji spotkania oraz jako prelegentów udało nam się zaprosić przedstawicieli instytucji zajmującymi się na co dzień tym tematem, a mianowicie Agnieszkę Drwal – Dyrektora Wydziału Rynku Pracy Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Macieja Wolitka - Nadinspektora pracy w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Warszawie Oddział w Siedlcach.

W ostatnią niedzielę sierpnia 2023 roku Urząd Pracy uczestniczył w Powiatowym Świącie Plonów, które zainaugurowane zostało uroczystą Mszą Świętą w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podlaski. Po Mszy Świętej delegacje wieńcowe, rolnicy, władze powiatu, zaproszeni goście oraz mieszkańcy udali się we wspólnym korowodzie prowadzonym przez Zespół Pieśni i Tańca „Sokołowianie” na teren gospodarstwa rolnego Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wł. St. Reymonta w Sokołowie Podlaskim, gdzie odbyła się część oficjalna i piknikowa wydarzenia. Zgodnie z tradycją Dożynki Powiatowe rozpoczęto od prezentacji wieńców i ceremonii przekazania chleba na ręce gospodarzy przez starostów dożynek. W dniu Dożynek Powiatowych na placu gospodarstwa rolnego Zespołu Szkół CKR w Sokołowie Podlaskim pojawiło się wielu rolników, mieszkańców powiatu oraz gości, a organizator przewidział dla nich wiele atrakcji, takich jak: występy artystyczne, liczne stoiska wystawiennicze, rękodzielnicze, handlowe i gastronomiczne, stoiska zrzeszające organizacje pozarządowe z terenu powiatu w ramach Miasteczka Ekonomii Społecznej prowadzone przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Warszawie, stoiska jednostek organizacyjnych powiatu oraz firm i instytucji powiązanych z rolnictwem, darmowy plac zabaw dla dzieci, animacje, stoisko historyczne, warsztaty, pokazy sprzętu ratowniczego i medycznego, punkt medyczny z pomiarem ciśnienia i poziomu glukozy we krwi, miasteczko ruchu drogowego prowadzone przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Siedlcach, a dzięki uprzejmości Zespołu Szkół CKR – gospodarza terenu oraz ZS nr 1 w Sokołowie Podlaskim m.in. wystawę sprzętu rolniczego, wystawę broni, ciekawe prezentacje z wykorzystaniem szkolnego sprzętu i pomocy dydaktycznych. ”Dożynki

Powiatowe 2023” patronatem honorowym objęli: Wojewoda Mazowiecki, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Biskup Drohiczyński ks. dr Piotr Sawczuk. Patronat Medialny nad wydarzeniem sprawowali: Katolickie Radio Podlasie, portal Podlasie24.pl, portal Życie Sokołowa, gazeta i portal Wieści Sokołowskie, gazeta Życie Siedleckie, gazeta Tygodnik Siedlecki.

Dodatkowo Powiatowy Urząd Pracy uczestniczył w różnego rodzaju piknikach i festynach, gdzie promował formy wsparcia dla osób poszukujących pracy jak i dla pracodawców.

Czterokrotnie urząd organizował spotkania dotyczące dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej. Spotkania prowadzili przedstawiciele Wojskowego Centrum Rekrutacji w Siedlcach. W spotkaniach uczestniczyło 26 osób bezrobotnych.

PODSUMOWANIE

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim jest samodzielną jednostką organizacyjną działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa. Nadzór nad działalnością Urzędu sprawuje Starosta Sokołowski. Urząd Pracy realizuje zadania samorządu powiatowego w zakresie polityki rynku pracy wyszczególnione w art. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Opracowanie zawiera podsumowanie prac Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim prowadzonych w ramach i zgodnie z metodologią opartą o sprawozdanie o rynku pracy MRiPS - 01, wynikających z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej. Wzbogacone zostało o wnioski i komentarze pracowników urzędu oraz o dane pozyskane z wiarygodnych, publicznie dostępnych źródeł danych. Celem tego opracowania jest podsumowanie zdarzeń, zjawisk i aktywności na sokołowskim rynku pracy, które miały miejsce w 2023 roku.

Sytuacja gospodarcza w powiecie sokołowskim w ciągu ostatniego roku nie wykazała rewolucyjnych zmian wymagających zdecydowanej interwencji. Analizowane dane wskazują na stabilizację, która nie jest jednak obojętna na wpływ negatywnych zdarzeń z zakresu polityki gospodarczej państwa, czy geopolityki. Mamy rekordowo niskie bezrobocie – 4,9 % na koniec 2023 roku (1 032 osoby zarejestrowane jako bezrobotne). Od początku roku zauważalny był stały spadek stopy bezrobocia od 6 % w styczniu 2023 r. do 4,9% w grudniu 2023 r. Stopa bezrobocia w województwie mazowieckim w grudniu 2023 roku wyniosła 4,1 % a w Polsce 5,0 %.

W powiecie sokołowskim rozwijające się działalności gospodarcze to sfera handlowo-usługowa, przetwórstwa rolno-spożywczego, budownictwo, transport i logistyka. Położenie powiatu sokołowskiego, historia i dziedzictwo kulturowe oraz walory przyrodnicze sprawiają, że region posiada znaczny potencjał w zakresie rozwoju turystyki. Postawą gospodarki obszaru powiatu sokołowskiego są przedsiębiorstwa funkcjonujące zwłaszcza z sektora MSP (małych i średnich przedsiębiorstw), które do urzędu pracy składają oferty pracy najczęściej dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym, a następnie średnim ogólnokształcącym lub średnim zawodowym o ugruntowanej znajomości zawodu, a także umiejętnościach praktycznych. Pracodawcy doceniają kompetencje miękkie. Spora ilość ofert pracy dotyczy wykonywania pracy niewymagającej posiadania specyficznych kwalifikacji zawodowych a kierowane były one głównie do osób, cechujących się chęcią do pracy, czy też posiadaniem tzw. umiejętności „miękkich” takich jak umiejętność pracy w zespole, samodzielność, dyspozycyjność czy też zdolności manualnych. Pracodawcy poszukują też osób na stanowiska związane z szeroko rozumianą branżą produkcyjną, głównie w przemyśle spożywczym. Stale utrzymuje się zapotrzebowanie na pracowników w zawodach związanych z obróbką metali na różnych szczeblach kariery zawodowej tj. ślusarzy, spawaczy, operatorów maszyn skrawających, mistrzów produkcji, planistów. Ponadto realizowane są cały czas szkolenia zawodowe pod potrzeby pracodawców oraz warsztaty z doradcą zawodowym dotyczące wyboru nowej ścieżki zawodowej oraz spotkania z uczniami szkół średnich i zawodowych w celu promowania kształcenia ustawicznego. W powiecie sokołowskim funkcjonują szkoły branżowe, które oferują młodzieży kierunki wielozawodowe, umożliwiając tym samym elastyczne dostosowywanie kształcenia do potrzeb pracodawców na rynku pracy. Niektóre proponowane zawody to mechanik – monter maszyn i urządzeń, mechanik pojazdów samochodowych, elektryk, sprzedawca, kucharz, fryzjer, murarz – tynkarz, cukiernik, piekarz- zawód szychłkowy, stolarz, magazynier logistyk, kelner. Aktualnie pracodawcy coraz chętniej współpracują ze szkołami w celu dostosowania oferty edukacyjnej do własnych potrzeb zatrudnieniowych. Przykładem jest Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Władysława Stanisława Reymonta w Sokołowie Podlaskim. Od roku 2009r. Szkoła prowadzona jest przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Praktyczna

nauka zawodu realizowana jest w licznych przedsiębiorstwach sektora rolniczego, nowoczesnych gospodarstwach rolnych, placówkach gastronomicznych, przychodniach weterynaryjnych i zakładach produkcyjnych. W tym zakresie szkoła na stałe współpracuje z firmami „SOKOŁÓW” S.A., Rolmech Sp. z o.o. w Węgrowie oraz „Korurs” w Sokołowie Podlaskim. Z analizy danych dokonanych przez tut. Urząd jednoznacznie wynika, iż najpopularniejszymi i dominującymi kryteriami stawianymi przez pracodawców kandydatom do zatrudnienia były: doświadczenie zawodowe, uprawnienia do obsługi maszyn i urządzeń stanowiskowych, uprawnienia UDT, prawo jazdy kat. C oraz C+E, znajomość obsługi branżowego, nierzadko specjalistycznego oprogramowania. W 2023 roku przeważały oferty pracy dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym, a następnie średnim ogólnokształcącym lub średnim zawodowym o ugruntowanej znajomości zawodu, a także umiejętnościach praktycznych.

Patrząc na publikowane w 2023 roku oferty pracy widać, że pracodawcy wstrzymywali się z nowymi rekrutacjami. W okresie od stycznia do października 2023 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 924,2 tys. ofert, o ponad 12% mniej niż w tym samym okresie 2022 roku. Podobną tendencję widać w ofertach pracy publikowanych w Internecie. W październiku 2023 roku pracodawcy na 50 największych portalach rekrutacyjnych w Polsce zamieścili około 256,5 tys. nowych ogłoszeń o pracę, o 17% mniej niż rok wcześniej, (kiedy pojawiło się 307 tys. ofert). Z niewielkimi wyjątkami trend spadkowy utrzymuje się od drugiej połowy 2022 roku. W naszym powiecie od stycznia do grudnia 2023 roku tut. Urząd pozyskał do realizacji 562 oferty, z czego 13 przeznaczonych było dla osób z niepełnosprawnościami a 331 ofert było subsydiowane. Jest to o 8% mniej względem roku 2022, kiedy to pozyskano 674 oferty pracy. Zgromadzone dane pozwalają na stwierdzenie, iż łączna liczba miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wyniosła 4030 względem 4277 miejsc pracy w roku 2022.

W dobie rekordowo niskiego bezrobocia oraz kryzysu demograficznego zatrudnianie cudzoziemców staje się dla przedsiębiorców kuszącą alternatywą. W 2023 roku pracodawcy nadal często uzupełniali luki kadrowe zatrudniając cudzoziemców, jednak w mniejszym zakresie niż w latach ubiegłych. Wyraźnie ograniczył się napływ obcokrajowców podejmujących pracę w Polsce. W 2023 roku wpłynęło do siedziby tutejszego Urzędu ogółem 627 oświadczeń, w tym dla 259 kobiet (w 2022 roku – 1916). Ten znaczący spadek ich liczby, względem roku poprzedzającego, ma kilka przyczyn. Po pierwsze, na skutek uregulowań prawodawstwa ukraińskiego, wyjazd mężczyzn za granicę został istotnie ograniczony, wydłużony został okres wykonywania pracy na podstawie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do 24 m-cy, umożliwienie obywatelom Ukrainy podejmowania pracy w Polsce na podstawie powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. Pracodawcy złożyli 9 ofert pracy na 283 miejsca pracy, które na prośbę pracodawców zostały przetłumaczone na język ukraiński. Najliczniejszą grupę ze względu na kraj pochodzenia cudzoziemca, której powierzono pracę stanowili obywatele Białorusi w liczbie 288 osób, następnie obywatele Ukrainy – 169 osób, Gruzji – 108 osób, Mołdawii – 58 osób i Armenii – 4 osoby.

W 2023 roku Urząd realizował formy aktywizacji zawodowej, które były kierowane przede wszystkim do osób bezrobotnych. Wsparcia finansowane były ze środków Funduszu Pracy, Rezerwy Funduszu Pracy „Mazowsze 2023—bezrobotni do 30 roku życia oraz „Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi” oraz z projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie sokołowskim (I) w ramach priorytetu VI Fundusze Europejskie dla aktywnego zawodowo Mazowsza, Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, FAM 2021-2027. Dodatkowe środki zostały pozyskane z rezerwy Ministra na realizację projektu pilotażowego " SAMODZIELNIK- Aktywizacja- Doradztwo - Psychologia" na lata 2023-2024 w ramach ogłoszonego naboru pn. „Czas na Młodych - punkty doradztwa dla młodzieży” dla osób do 30 roku życia. W ramach przyznanych środków finansowych

przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych, urząd objął różnymi formami wsparcia 542 osoby bezrobotne.

Mimo spowolnienia gospodarczego w 2023 roku, na rynku pracy utrzymała się korzystna sytuacja. W naszym powiecie nastąpił wzrost przedsiębiorczości. Procedura dofinansowań podjęcia jednoosobowej działalności gospodarczej realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim, umożliwiła 68 osobom najbardziej operatywnym spośród osób bezrobotnych i poszukujących pracy znalezienie swojej drogi zawodowej, a być może także stworzenie miejsc pracy dla innych. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 13 nowych podmiotów gospodarczych. Udzielanie środków publicznych na własne przedsiębiorstwo, w celu pobudzenia wzrostu zatrudnienia, wydaje się być zasadne, co potwierdza wysoki odsetek nadal funkcjonujących jednoosobowych działalności, dofinansowanych przez Urząd. Przyrost aktywnych podmiotów gospodarczych niewątpliwie pozytywnie wpływa na rozwój lokalnego rynku pracy.

Urząd wspierał również pracodawców, oferując szeroki wachlarz instrumentów służących redukowaniu kosztów zatrudnienia pracowników. Były nimi m.in.: prace interwencyjne, z których skorzystało 94 osoby, refundacje kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla 37 osób, roboty publiczne dla 30 osób, staże dla 141 osób, dofinansowanie do zatrudnienia osoby powyżej 50 roku życia dla 1 osoby czy zwrot kosztów zatrudnienia w Domach Pomocy Społecznej dla 6 osób.

Natomiast osoby bezrobotne mogły skorzystać z bonów na zasiedlenie 37 osób, z dofinansowania kosztów studiów podyplomowych 1 osoba, ze szkoleń – 39 osób (najczęściej finansowane były następujące szkolenia: operator wózka widłowego, operator koparko-ładowarki, prawo jazdy kategoria C, kategoria C+E, kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie przewozu rzeczy, stylizacja paznokci).

Jednym z priorytetów polityki rynku pracy jest wspieranie kształcenia ustawicznego i rozwój zasobów ludzkich. W tym celu jest niezbędne umożliwienie dostępu do form wsparcia w nabywaniu umiejętności i kwalifikacji. W ramach działań Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) w 2023 roku Urząd dzięki pozyskanym środkom finansowym w wysokości 883 320,00 zł wsparł 74 pracodawców, obejmując kształceniem ustawicznym 501 osób.

Niezwykle ważnym wydarzeniem dla tut. urzędu było rekomendowanie przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej kolejnego projektu pilotażowego pod nazwą „Czas na młodych – punkty doradztwa dla młodzieży” pod nazwą: SAMODZIELNIK-Aktywizacja-Doradztwo-Psychologia. Otrzymaliśmy dofinansowanie w wysokości 795 080,00 zł (2023 r. – 338 920,00 zł; 2024 r. – 456 160,00 zł). Okres realizacji projektu pilotażowego: 01.07.2023 r.- 31.12.2024 r. Celem ogłoszonego pilotażu było opracowanie i przetestowanie koncepcji punktów doradztwa i zintegrowanych usług dla młodzieży (na zasadzie tzw. one stop shop – czyli jednego okienka, w którym każda osoba młoda do 30 r. ż. może uzyskać wsparcie i informację w zakresie m. in. możliwości zatrudnienia, edukacji, zdrowia, zamieszkania). W 2023 r. ze wsparcia punktu doradczego skorzystało 130 osób.

Jednym z obszarów wymagających stałego podnoszenia lub aktualizacji jest obszar tzw. szeroko pojętych kompetencji cyfrowych, które stają się nieodzowne praktycznie we wszystkich zawodach i branżach. Współczesny rynek pokazuje globalne trendy tj. transformacja cyfrowa i postępująca automatyzacja, zmiany klimatu, transformacja energetyczna. Zmiany technologiczne, nowe zawody i umiejętności oraz nowe formy pracy (takie jak na przykład praca zdalna lub praca na platformach) wymagają od osób stałego podnoszenia kompetencji i umiejętności.

W związku z tym rozszerzone zostały usługi cyfrowe dla osób bezrobotnych i pracodawców. Osoby bezrobotne mogły w sposób elektroniczny dokonywać rejestracji w tut. urzędzie jak i składać wnioski elektronicznie na różne formy wsparcia np. wniosek o przyznanie bonu na zasiedlenie, wniosek o skierowanie na szkolenie, wniosek o przyznanie i wypłatę dodatku aktywizacyjnego. Pracodawcy

natomiast wnioski na staż, oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi czy inne powiadomienia.

Nowa edycja programu *Gwarancja dla młodzieży (GdM)* przewiduje dokonywanie oceny kompetencji cyfrowych osób młodych i ich uzupełnianie w razie potrzeby. Podnoszenie kompetencji cyfrowych jest obecnie jednym z priorytetów polityki zatrudnienia. Obecnie urząd prowadzi badania oceny kompetencji cyfrowych wśród osób bezrobotnych do 30 roku życia. W 2023 r. badaniami objęto większą część osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 rok życia. Uzyskane wyniki ankiet z przeprowadzonej oceny wykazały, że ok. 40 % osób posiada przeciętne umiejętności kompetencji cyfrowych, 35 % dobre i bardzo dobre, a ponad 23% nie posiada tych kompetencji albo posiada je na niskim poziomie. W odpowiedzi na te potrzeby zorganizowane zostało szkolenie grupowe dla 10 osób bezrobotnych z najniższymi kompetencjami cyfrowymi.

Z perspektywy pracodawców utrzymujące się na przestrzeni lat braki kadrowe stanowią duży problem. W obliczu trwałego niedoboru kandydatów, często nie są oni w stanie zapełnić wolnych miejsc pracy, co ogranicza rozwój firm, a w skrajnych przypadkach prowadzi do zawężenia działalności i faktycznie można mówić o deficycie pracowników określonych branż. W naszym powiecie niedobory kadrowe dotyczą:

- a. braku wystarczającej liczby kandydatów do pracy to główny powód deficytu w zawodach: lekarze, pielęgniarki i położne, psychologzy i psychoterapeuci, fizjoterapeuci i masażyści, monterzy instalacji budowlanych, nauczyciele przedmiotów zawodowych, pracownicy służb mundurowych, ślusarze, spawacze, kierowcy autobusów, technik informatyk, piekarze, pracownik socjalny, projektanci i administratorzy baz danych,
- b. nie spełniania wymagań pracodawców to główny powód deficytu w zawodach: elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, magazynierzy, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, samodzielni księgowi, pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, mechanicy pojazdów samochodowych, fryzjerzy, diagności laboratoryjni, wychowawcy w placówkach wychowawczych, operatorzy obrabiarek skrawających, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej,
- c. nie odpowiadające kandydatom warunki pracy to główny powód deficytu w zawodach: przetwórcy mięs i ryb, blacharze i lakiernicy, pedagogzy, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych.

Współpraca z samorządami lokalnymi, pracodawcami i innymi instytucjami, pomoc kierowana do osób bezrobotnych zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej, a także stosowanie pozostałych instrumentów wsparcia finansowego, wydają się być solidnym pakietem dla wieloaspektowego rozwoju sokołowskiego rynku pracy. Pozwala kompleksowo i skutecznie prowadzić politykę łagodzenia skutków bezrobocia, poprawy kompetencji kadr, rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu zatrudnienia w powiecie sokołowskim.